

ΕΤΟΣ Δ'.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 31 Ἰανουαρίου 1872.

ΦΥΛΑ. ΙΗ'.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΑΙΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΥΠΟ

ΛΟΥΙΖΗΣ ΜΥΑΒΛΑΞ.

(συνέχεια ἴδε φολλ. ΙΕ').

Αυστυχή! ἔκραζεν ἔκπληκτος ὁ Μέττερνιχ ἀτεινίζων τὸ περίλυπον τοῦ Ὑψηλάντου πρόσωπον. Αυστυχή! βλέπω ὅτι ὀνομάσας ὑμᾶς ἰδεολόγον εἶγον δίκαιον. Τώρα βλέπω ὑμᾶς ἐνωθῶ πῶς ὁ ψυχρὸς Καποδίστριας ὀμιλεῖ μετὰ τίσου ἐνδιαφέροντος περὶ ὑμῶν, πῶς ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος αἰσθάνεται ζωηροτάτην δι' ὑμᾶς συμπάθειαν. Τώρα ἐνωθῶ ἐπὶ τέλους διατι αἰκυρία εἶναι ἐνθουσιασμένῳ δι' ὑμᾶς καὶ Σὰς ἀποκαλοῦσιν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ Ἀπόλλωνα. Τῇ ἀληθείᾳ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ ὑμῶν εἶσθε ὄρατος. Ὁ ἱερὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἥλιος λάμπει τόσον ζωηρῶς ἐπὶ τοῦ ὄρατου ὑμῶν προσώπου, ὥστε μικροῦ ἐδέησε καὶ ἐγὼ ὁ ψυχρὸς διπλωμάτης τυφλωθεὶς νὰ παρασυρθῶ καὶ νὰ θεωρήτω ὡς πρᾶγμα δυνάμενον νὰ κατορθωθῇ τὸ ἰδανικόν, τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος! ἡ φράσις αὕτη ἦχει ὡς θεία

μουσικὴ εἰς τὰ ὦτα πάντων ἐσίνων, οἵτινες παῖδες ὄντες καὶ ἐπὶ τῶν βῆθρων τοῦ σχολείου καθήμενοι ἐνεθουσίων διὰ τὸν Λεωνίδα, ἐθαύμαζον τὸν Ἀλκιβιάδην, ἐδιδάχθησαν φιλοσοφίαν παρὰ τοῦ Σωκράτους καὶ ἠγάσθησαν τῆς Ἀσπασίας! Ἀλλ' οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς, ὅσον θεία καὶ ἀν' ὑποτιθῆ αὕτη, γάνονται εἰς τὸν αἴρα μηδὲν ὑπόλοιπον ἀφήνοντες. Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος εἶναι φράσις κενὴ καὶ οὐδὲν πλέον. Δὲν γνωρίζετε τί ζητεῖτε, φίλε μου· παίζετε με πῦρ, τὸ ὅποιον θὰ κατακαύσῃ ὑμᾶς πρόωτον. Ἄς λαλήσω πρόωτον περὶ ὑμῶν. Θέλετε νὰ ἐλευθερώσητε τὴν Ἑλλάδα. Νομίζετε ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ Σὰς εὐγνωμονῇ διὰ τοῦτο; Οἱ Ἕλληνας, νῆε φίλε μου, ἐδείχθησαν αἰετοποτε ἀγνώμονες, κατέστρεψαν καὶ κατεδίωξαν ἐκείνους, πρὸς οὓς ὤρελλον εὐγνωμοσύνην. Δὲν ἐπότισαν τὸν Σωκράτην τὸ κώνειον; δὲν ἐξώρισαν τὸν Ἀριστείδην, δὲν κατεδίωξαν τὸν Θεμιστοκλή, δὲν ἐλιθοβόλισαν σχεδὸν τὸν Φειδίαν; Δὲν ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἕως οὗ ἀμοιβαίως καταστραφέντες ἐγένοντο ἔρμαιον τῶν ξένων; Καὶ ταῦτα ἐγένοντο κατὰ τὴν ὀρατιοτέραν ἐποχὴν τῆς Ἑλλάδος. Τί νομίζετε δὲ ὅτι κατέστησαν τὴν Ἑλλάδα τόσοι δουλείας αἰῶνες; Δὲν γνωρίζετε τοὺς Ἕλληνας φίλε μου δὲν γνωρίζετε τὴν διεσφραμμένην τῶν Φαναριωτῶν γενεάν. Ἐγὼ τοὺς γνωρίζω καλῶς διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀργάνων μου τοὺς

ἐγνώρισα ἀρκούντως. Ὁ ἐγωϊσμός αὐτῶν ὑπερβαίνει τὴν ματαιότητα ἔρπουσι πρὸ τῶν τυράννων των διὰ τὴν ἀξιώθωσι ποταπῆς τιμῆς ἢ μηδαμίου τίτλου. Οἱ Ἕλληγές σας πλέον, φίλε μου, δὲν εἶναι ἥρωες, εἶναι μηχανορραφοὶ καὶ συκοφάνται ἀλλήλων. Ἐξηγειώθησαν καὶ ἐξεφυλίστησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε θέλουσι ἐξαναστῆ κατὰ τοῦ ἐλευθερωτοῦ, κατὰ τοῦ εὐεργέτου αὐτῶν, ὡς οἱ Ἰσραηλίται τῆς ἐξόδου. Προσέξατε λοιπὸν νέε φίλτατε ἰδεολόγε! οἱ Ἕλληγες δὲν εἶναι ἥρωες, εἶναι προδόται. Μὴ θυσιάσητε διὰ τοὺς διεφθαρμένους ἐκείνους τὴν ζωὴν σας, διότι ἡ θυσία εἶναι ματαία.

«Ὁχι» ὑψηλότατε ἐκράξεν ὁ Ὑψηλάντης καὶ βέβαιος ἂν ἤμην περὶ τούτου, πάλιν ἤθελον θυσιάσει τὴν ζωὴν μου ὑπὲρ εὐγενοῦς ιδέας. Ἀπὸ τῶν παιδικῶν χρόνων μευ ἡ μόνη μου εὐχὴ εἶναι ἂν ἀποδώσω εἰς τὴν τυραννομένην πατρίδα μου τὴν ἐλευθερίαν της καὶ νὰ ἐκδικήσω τὴν οἰκογενειάν μου, ἧτις ἐπέσε θύμα πολιτικῆς ὑπονοίας. Ἡ εὐχὴ αὕτη με ἠκολούθησεν εἰς τὴν αὐλήν, εἰς τὸν στρατὸν, εἰς τὰς μάχας. Μοὶ δεικνύει ἐκάστοτε τὸν πατέρα μου, ὅστις θὰ ἐπιπτε θύμα ἔλσειων κολάκων, ὅστις προδωθεὶς ὑπὸ ψευδοφίλων, μ' ὄλας τὰς πρὸς τὸ Διδάμιον ἐκδουλεύσεις του, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, καὶ ἡ εὐγενής κεφαλή του ἤθελε πέσει ὑπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου, ἂν ὁ ὑψιστος δὲν μ' ἐβοήθει νὰ τὸν σώσω καὶ νὰ καταφύγω μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ῥωσίαν. Παρὰ τὴν νεκρικὴν τῆς μητρὸς μου κλίνην ὤμοσα ν' ἀφιερῶσω ὅλον μου τὸν βίον εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ ἐκδίκησιν, εἰς τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἀχρείων Τούρκων, οἵτινες διέταζαν νὰ πέση ἡ κεφαλὴ τοῦ πατρὸς της, τοῦ τελευταίου τῶν Κομνηνῶν ὑπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου. Ὁχι, ὑψηλότατε τὸ αἶμα τοῦ τελευταίου Ἕλληγος ἡγεμόνος δὲν ἐχύθη ἐπὶ ματαίῳ! Τὰ ζωπυροῦντά με αισθήματα ζῶσι καὶ ἐν ταῖς καρδίαις πάντων τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες διέφυγον τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου. Πιστεύετε, ὑψηλότατε, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Μολδαυίας καὶ Βλαγίας θέλουσι κωφεύσει εἰς τὴν φωνὴν τῆς ἐλευθερίας, ὅτι θέλουσι μείνει ἀπαθεῖς ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος των, τὸν ὁποῖον ἠγάπησαν τόσο, τοὺς προσκαλέσῃ νὰ ἐλευθερωθῶσι;»

«Γνωρίζω ὅτι ὁ πατήρ σας διὰ τῆς μετριότητος καὶ φρονήσεως, μεθ' ἧς διόκησε τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνας, ἐπέσυρε τὴν συμπάθειαν τῶν κατόικων. Γνωρίζω ἐπίσης ὅτι αἱ συμπάθειαι

πάντων τῶν λαῶν θέλουσι συνοδεύσει τὴν μεγάλην καὶ ἱερὰν ἐπιχείρησίν σας. Ἄλ' ἢ τύχη κατεδίκασε τοὺς πολιτικούς νὰ μὴ δίδωσιν ἀκρόασιν εἰς τὰς συμπάθειαι τῶν λαῶν, ἀλλὰ νὰ διοικῶσι τὴν πολιτείαν κατὰ τοὺς μεγάλους νόμους τῆς συνέσεως, οἵτινες δυστυχῶς σπανιώτατα εὑρίσκονται εἰς ἀρμονίαν μετὰ τὰς συμπάθειαι τῆς καρδίας. Μὴ ἀμφιβάλλετε διόλου, στρατηγέ, ὅτι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἂν μοὶ ἐπετρέπετο ν' ἀκούσω τὴν φωνὴν τῆς καρδίας μου, ἤθελον σπεύσει νὰ παλινρθώσω τὰς πεπτωκυίας δημοκρατίας καὶ τὰς πεπτωκότα βασιλεία, τὰ ὅποια ἔπεσον ἀδικῶς, διότι ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα μέγας ληστής ἠέλησεν οὕτω. Δυστυχῶς ὅμως ἀναγκάζομαι νὰ μὴ δίδω ἀκρόασιν εἰς τὴν φωνὴν τῆς καρδίας μου, εἰς τὴν φωνὴν τοῦ δικαίου. Εἶμαι δούλος τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διπλωματίας. Ἐν τῷ προθαλάμῳ μου εἶδετε τόσους συνηθροισμένους ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σας ἐξηγήσω τίνες ἦσαν οἱ κύριοι ἐκεῖνοι. Πρῶτον ἦσαν οἱ δύο τῆς Γενουῆς ἀπεσταλμένοι, τῆς δυστυχῶς ἐκείνης δημοκρατίας, τὴν ὁποίαν καταπίων ὁ Ναπολέων τὴν προσήρτησεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Αὐτοκρατορίαν. Οἱ Γενουῆνοι ἀπαιτοῦσιν οὐδὲν πλέον ἢ τὸ δίκαιόν των, τὴν παλινρθωσιν τῆς δημοκρατίας. Τέλος πάντων αὐριοὺς θέλω δεχθῆ τὸς δύο ἀπεσταλμένους, καὶ ἤδη ὅτε ἔλαβον τὴν γνώμην καὶ τῶν λοιπῶν ἀνακτοβουλιῶν, θέλω τοῖς δώσει ὀριστικὴν ἀπάντησιν ὁποῖα δὲ νομίζετε ὅτι θὰ ἦν αὕτη; θέλω τοῖς εἶπει: ἀπιστρέψατε εἰς τὴν Γένοαν καὶ εἶπατε εἰς τοὺς συμπολίτας σας: εἶναι δούρατορ. Ἡ ἐποχὴ τῶν δημοκρατιῶν παρήλθεν ἢ Γένοα θέλει προσαρτισθῆ εἰς τὸ βασίλειον τῆς Σαρδηνίας (1). Ἐν τῷ προθαλάμῳ δεῦτερον ἦσαν Πολωνοὶ τινες, ἐν οἷς καὶ οἱ πλουσιώτατοι κόμητες Ποτότσκι. Τί ἀπαιτοῦσιν οὗτοι; Οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ ἱερὸν καὶ ἀψευδὲς αὐτῶν δίκαιον, τὴν παλινρθωσιν τοῦ βασιλείου των, τὸ ὁποῖον τοῖς ἀφῆρασε τὴν παρελθούσαν ἐκατονταετηρίδα ἡ δεσποτικὴ αὐθαιρέσια τῶν τριῶν μεγάλων δυνάμεων. Τί νομίζετε ὅτι θ' ἀποκριθῶ εἰς τοὺς Πολωνοὺς τούτους; Δὲν θὰ τοὺς δεχθῶ διόλου. ἄς κοσμήσω τὸν παραθάλαμόν μου, ἕως οὔ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας τοὺς προσκαλέσῃ παρ' ἐαυτῷ, τοῖς εἶπη ὅτι εἶναι βασιλεὺς τῆς Πολωνίας καὶ τοὺς διατάξῃ ν' ἀπέλ-

(1) Σημείωσις. Ἀπόλοι τοῦ πρίγκηπος Μέττερνιχ, παράβαλε Memoires d' un homme d' état, τόμος 11.

θεσι νομίζοντες ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς διότι δὲν τοὺς στέλλει εἰς Σιθίαν. Ἐν τῷ προθαλάμῳ παρῆσαν καὶ ἄλλοι οἱ πρέσβεις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δυστυχῶς βασιλέως τῆς Σαξωνίας, ὅστις μετὰ τομῶν νὰ ἔλθῃ ἐν Βιέννη, διατρίβει ἐν Πρωσσίῳ καὶ διαπραγματεύεται μετ' ἡμῶν περὶ τῆς παλινρθώσεως τοῦ κράτους του, περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐπαρχιῶν του, τὰς ὁποίας θέλει νὰ καταπῆ ἢ Πρωσσία. Γνωρίζετε τὸ ἐγκλημα τοῦ βασιλέως τῆς Σαξωνίας; Τὸ ἐγκλημά του εἶναι ἡ τιμιότης ὁ νήπιος ἐνόμισεν ὅτι οἱ ὄρκοι πρέπει νὰ τηρῶνται. Ἦν σύμμαχος τοῦ Ναπολέοντος, ὡς καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας, ὡς καὶ πάντες οἱ λοιποὶ γερμανοὶ βασιλεῖς, δουκὲς καὶ πρίγκηποις. Ἀλλ' οὗτοι ἔμενον σύμμαχοι τοῦ Ναπολέοντος ἕως οὔ ἦν εὐτυχῆς, ἔμενον πιστοὶ ἕως οὔ ἐνίκη ἄμα ἡττήθη, ἄμα ἐδυστύχησε, τὸν ἐγκατέλιπον. Ὁ βασιλεὺς ὅμως τῆς Σαξωνίας εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ μείνῃ πιστὸς σύμμαχος τοῦ Ναπολέοντος καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ. Ἴδου τὸ ἐγκλημά του, διὸ θ' ἀπολέῃ τώρα τὰς ὠραιότερας ἐπαρχίας τοῦ κράτους του. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας εἶναι ὡς μαινόμενος κατ' αὐτοῦ καὶ ἀπαιτεῖ νὰ τὸν τιμωρήσῃ παραδειγματικῶς. «Πρέπει νὰ τιμωρηθῆ ἔλεγε χθὲς ἐν τῇ συνεδριάσει πρὸς τὸν πρίγκηπα Ταλλεϋράνδον, ὅστις συνηγόρει ὑπὲρ τοῦ δυστυχῶς βασιλέως. Πρέπει νὰ τιμωρηθῆ, ἔλεγε, διότι εἶναι ὁ μόνος προδότης τῶν συμφερόντων τῆς Εὐρώπης.» Ἐπρόδοτης ἐπανέλαβε μειδιῶν ὁ Ταλλεϋράνδος, ἀπὸ πότε; Μεγαλειότατε (1). Εἶδετε τοὺς πρέσβεις τῆς Σαξωνίας ἐξαρχομένους τοῦ σπουδαστηρίου μου;»

«Μάλιστα, ὑψηλότατε, ἀπήντησεν ὁ Ὑψηλάντης: καὶ ἰδὼν αὐτοὺς τόσον περιλῦπους καὶ κατηρεῖς, ἰκέτευσεν τὸν Θεὸν τῆς δικαιοσύνης νὰ μὴ ἐξέλθῃ κἀγὼ ὡς ἐκεῖνοι.»

«Ἰδεολόγε, εἶπεν ὁ Μέττερνιχ, ὑψῶν τοὺς ὄμους. Ἐπικαλεῖσθε τὸν Θεὸν τῆς δικαιοσύνης, ἐν ᾧ εὐρίσκασθε ἐν τῇ Βιενναίᾳ Συνόδῳ, ἔθα ἐπιθεωρεῖται ὁ χάρτης τῆς Εὐρώπης. Οἱ πρέσβεις θέλουσιν ἀναγγεῖλαι εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σαξωνίας ὅτι πρέπει νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Πρωσίας τὸ ἧμισυ τοῦ βασιλείου του, καὶ ὅτι καὶ μετὰ τὸ ἕτερον ἧμισυ θὰ ἐξακολουθῇ ὢν βασιλεὺς, διότι δὲν θέλομεν νὰ δεῖξωμεν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης ὅτι δυνάμεθα νὰ κατα-

(1) Σημ. Ἱστορικὸν παρεκάλ. Memoires du comte de Sagarte 1.

λῶμεν βασιλείας. Ἐκτὸς τούτων ἦσαν καὶ ἄλλοι ἐν τῷ προθαλάμῳ μου ἐπὶ παραδείγματος οἱ πρέσβεις τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας Γουσταίου Ἀδόλφου, ὅστις ζητεῖ ν' ἀποδιώξωμεν τὸν νῦν βασιλέα Βερναρόττην καὶ ν' ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὸν τὸν θρόνον τῆς Σουηδίας. Ἦσαν προσέτι οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Βενετίας, οἵτινες ζητοῦσι τὴν παλινρθωσιν τῆς δημοκρατίας των. Πᾶσαι αἱ ἀπαιτήσεις αὐταὶ σὰς φαίνονται δικαιοτάται δὲν ἔχει οὗτω;»

«Βεβαίως, δικαιοτάται, ἀπήντησεν στενάζων ὁ Ὑψηλάντης. Οὐδὲν δικαιοτέρον, ὑψηλότατε, ἢ ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ δικαίου.»

«Βλέπετε λοιπὸν, ἐκράξεν ὁ Μέττερνιχ, πόσας ἀσχολίας ἔχομεν μετὰ τοὺς ζῶντας, οἵτινες ζητοῦν ἐπιμόμως τὸ δίκαιόν των; Μετὰ τοὺς νεκροὺς, στρατηγέ μου, δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ ἐνασχοληθῶμεν δὲν δυνάμεθα ν' ἀναστήσωμεν ἐκ τοῦ τάφου νεκρὸν βασιλεῖον. Δὲν ἀρνεῖσθε, πιστεύω, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἀπέθανε.»

«Τὸ ἀρνούμαι, ὑψηλότατε, ἐκράξεν ἔνθους ὁ Ὑψηλάντης. Ἡ Ἑλλάς δὲν ἀπέθανε, ζῆ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν υἱῶν της, θ' ἀναστηθῆ πάλιν ἐκ τοῦ τάφου της, θὰ θρασύη τὰς ἀλύσεις της, θὰ περιβληθῆ τὴν ἀρχαίαν της εὐκλειαν καὶ λαμπρότητα, ἂν σεῖς δὲν βοηθήσητε τὸ ἐλεινόν, τὸ ἐν κακίαις γηράσαν, τὸ ψυχροραγόν. Ὁθωμανικὸν κράτος, ἂν δὲν θελήσητε νὰ ὑποστηρίξητε τὴν καταπίπτουσαν Τουρκίαν. Ἡ Τουρκία ἀποθνήσκει, ὑψηλότατε, καὶ τὸ σκῆπτρον τῆς Ἑλλάδος πεσὸν ἀπὸ τοῦ παραλελυμένου βραχίονός της θέλει περιέλθει εἰς χεῖρας νεαρῶν καὶ ἀγνοτέρων.»

«Τὸ Ὁθωμανικὸν κράτος δὲν ἐγήρασεν οὐδ' ἐξησθένησε τοσοῦτον, ὅσον ὑμεῖς νομίζετε, εἶπε σεῖων τὴν κεφαλὴν ὁ Μέττερνιχ. Βεβαίως αἱ τρίχες αὐτοῦ ἐλευκάνθησαν ἐν ἀνομίαις, θὰ ζήσῃ ὅμως ἐπὶ πολὺ ἀκόμη ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὸ δίκαιωμα νὰ τὸ φονεύσωμεν καὶ νὰ τὸ λιθοβολήσωμεν διὰ τὰς ἀμαρτίας του, διότι τίς ὁ ἀναμάρτητος, ὁ μέλλων νὰ ῥίψῃ τὸν πρῶτον κατ' αὐτοῦ λίθον. Ἐκτὸς τούτου κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν εἶναι μέγα ἀδικον νὰ κρηχθῶμεν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ νὰ διώξωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς Εὐρώπης. Ἡ Αὐστρία οὐδέμιαν ἔχει πρὸς τούτο ἀφορμὴν, ἡ Ῥωσία μάλιστα πρὸ ἐνός ἔτους συνωμολόγησε μετὰ τῆς Πύλης τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ εἰρήνην, δι' αὐτῆς δὲ καὶ μόνης τῆς εἰρήνης κατόρθωσε νὰ συναθροίσῃ πάσας τὰς δυνάμεις της καὶ νὰ στραφῆ κατὰ τοῦ Ναπολέοντος. Εἶναι ποτε δυνατόν ἢ Εὐρώπη μη-

νιχ δὲν ἀπαξιοῖ νά ἦναι φίλος μου, ὡς δὲν ἀπαξιοῖ νά γευματίσῃ ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀφρική αἰγυμάλωτων ἢ τοῦ ἐκθρονισθέντος βασιλέως τῆς Σουηδίας καὶ νά πληρώσῃ ἰδιοχείρως τὸ γεῦμά του. Δέχομαι εὐχαρίστως τὴν πρόσκλησίν Σας, Ὑψηλότατε, καὶ θεωρῶ μεγίστην εὐτυχίαν μου νά μετάσχω μεθ' ὑμῶν γεύματος, οὔτινος ὁ σκοπὸς εἶναι φιλάνθρωπος. Κατὰ ποίαν δὲ ὦραν, Ὑψηλότατε;

Μετά μίαν ὦραν ἄρχεται τὸ γεῦμα. Ἐπιτρέψατέ μοι νά διέλθω ἀπὸ τὸ μέγαρόν σας, διότι πρέπει ν' ἀλλάξῃτε στολήν. Ἐπειδὴ θά γευματίσωμεν διὰ σκοπὸν φιλάνθρωπον, δὲν ὑπάρχουσι διακρίσεις βαθμοῦ καὶ κοινωνικῆς θέσεως. Πάντες θέλουσιν ἔλθει φέροντες πολιτικὴν στολήν, ἀπλοῦν μέλαν φράκον ἀνευ παρασήμων. Ὑπάγετε λοιπὸν ν' ἀλλάξῃτε ἐνδύμα, Στρατηγέ, μετὰ μίαν ὦραν θά ἔλθω.

Ἡ ἐπίσημος ὦρα ἤχῃσε μετ' ὀλίγον ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ τὸ φιλάνθρωπικὸν γεῦμα. Ἐντὸς τῆς μεγάλης αἰθούσης τοῦ μεγάρου τοῦ Augarten ἐτέθησαν αἱ πολυτελεῖς τράπεζαι. Ὁ διάσημος μάγειρος Yann ἀνέλαβε τὴν παρασκευὴν τοῦ λουκουλείου ἐκείνου γεύματος. Ἡ αἴθουσα ἦν κεκοσμημένη μετὰ τὰς σημαίας πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, καὶ ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ τῶν ἐξωστῶν ἐτοποθετήθησαν οἱ περιφρονητικότεροι μουσικοὶ τῆς Βιέννης. Πρὸ τῆς κυρίας τοῦ μεγάρου εἰσόδου ἵστατο ἴλη ἰππέων σαλπικτωῶν ὅπως ἀναγγέλλῃ διὰ σαλπισμῶν τὴν ἔλευσιν ἐκάστου τῶν ἡγεμόνων. Πάντες οἱ Μονάρχαι ἐδέχθησαν ἄσμενοι τὴν πρόσκλησιν τοῦ παραδόξου Σερσίδου Σμιθ, θέλοντες ν' ἀπολαύσωσιν ἀπαξ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νά γευθῶσιν ὡς ἰδιώται ἐν ξενοδοχείῳ. Τιμὴ μετοχῆς δι' ἐκαστον ἄτομον ὠρίσθησαν τρία Ὀλλανδικὰ δουκάτα, καὶ πεντακόσιοι ἦσαν οἱ ἐγγραφέντες εἰς τὸν κατάλογον. Ἦδη ἠκούοντο οἱ ἤχοι τῶν σαλπικτων ἀγγέλλοντες τὴν ἔλευσιν τῶν ἡγεμόνων, οἵτινες ἤρχοντο ἐνδεδυμένοι ἀπλοῦν φράκον ἀνευ παρασήμων ὡς κοινοὶ ἄνθρωποι καὶ εὐθυμοὶ ὡς ἰδιώται. Εὐτυχῶς δὲ ἤρχοντο ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν ὄχημάτων τῶν φερόντων ἐκάστου τὰ οἰκόσημα, ἄλλως ἢ ἔλευσις των δὲν ἦθελε σημαίνεισθαι οὐδόλως ὑπὸ τῶν σαλπικτων, διότι ὡς προείπομεν, οὐδεὶς διεκρίνειν αὐτοὺς ἀπὸ ἰδιώτας.

Ἄγοραία ἀμαξία τολμήσασα ν' ἀνμικθῇ μετὰ

τῶν ἡγεμονικῶν ὀχημάτων καὶ νά σταθῇ πλησίον τοῦ ὀχήματος τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας ἐπέσυρε τὴν περιφρόνησιν τῶν σαλπικτων, οἵτινες οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον τόνον ἐσάλπισαν πρὸς τιμὴν τοῦ ἀπ' αὐτῆς πηδήσαντος ὑψηλοῦ καὶ λεπτοφυοῦς νεανίου.

Κύριε, τὸ χαρτί σας, ἔκραζαν οἱ θυρωροὶ ὅτε ὁ νεανίας ἐπλησίασε πρὸς τὴν πύλην τοῦ μεγάρου.

Τί χαρτί; ἠρώτησεν ἐκπλαγεὶς οὗτος.

Τὸ εἰσιτήριόν Σας. Ἐδῶ μέσα δὲν ἐμβνίουν χωρὶς εἰσιτήριον, πρὸ πάντων οἱ ἐρχόμενοι ἐπὶ ἀγοραίας ἀμάξης, ἔκραζαν ἐν χορῶ καὶ σεῖοντες τὰ σκῆπτρά των οἱ ὑπηρεταί.

Τὸ εἰσιτήριόν μου; ἐπανέλαβε τεθορυβημένος ὁ νεανίας. Δὲν ἔχω εἰσιτήριον γινώσκω μόνον ὅτι εἶμαι ἐγγεγραμμένος.

Ἐγγεγραμμένοι ἤμποροῦν νά λέγουν ὅτι εἶναι ὄλοι, κύριε, καὶ θά ἦτον ὠρκία δουλεία ἂν ἐμβαίνεν ὁ τυχὼν μέσα, ἔκραζεν ὁ εἰς τῶν θυρωρῶν.

Λοιπὸν δὲν μὲ γνωρίζετε; ἠρώτησε τεταραχμένος ὁ νεανίας.

Οχι, ὄχι δὲν σὰς γνωρίζομεν.

Καὶ δὲν θά μὲ ἀφήσετε νά εἰσέλθω;

Ἀρχά τὸ ἐνόησατε, κύριε; βεβαίως δὲν θά σὰς ἀφήσωμεν νά εἰσέλθητε, ἔκραζαν καγχάζοντες οἱ θυρωροί.

Τὴν στιγμήν ταύτην ἔφθασε μετὰ πατάγου τὸ ὄχημα τοῦ πρίγκηπος Μέτερνιχ, οἱ οἰκόσολοι ἤνοιξαν τὴν θυρίδα καὶ ὁ Μέτερνιχ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς ἀμάξης.

Λοιπὸν ὅτε μοι τὸν βραχίονά Σας εἶπεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Αυτοκρατορίας πρὸς τὸν Ὑψηλάντην εἰσέλθομεν ὡς Διόσκουροι εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ὁ τῆς ἀγοραίας ἀμάξης νεανίας ἱστάμενος ἀκόμη πρὸ τῆς θύρας. Ἦν οἱ θυρωροὶ ἐφρούρουν ὡς Κέρβεροι, οὐδόλως ἐφάνετο δυσχερεστούμενος ἀπ' ἐναντίας μειδιάμα εὐχαριστήσεως ἐπεκλήθη ἐπὶ τῶν χειλέων του, καὶ ἀποταθείς πρὸς τοὺς θυρωροὺς τοὺς ἠρώτησε.

Λοιπὸν καὶ ἂν σὰς εἶπω τὸ ὄνομά μου δὲν θά μὲ ἀφήσητε νά εἰσέλθω;

Βεβαίως ὄχι, κύριε.

Ἔστω ὄνομά μου Ἀλέξανδρος.

Ἔ καὶ τί μὲ τοῦτο, ἀπάντησαν ἐν χορῶ οἱ θυρωροί. Ἀλέξανδροι εἶναι χιλιάδες.

Ὁ νεανίας ἐκάγχασε, καὶ ἰδὼν τὸν Μέτερ-

νιχ ἐρχόμενον μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου ἐνευσεν αὐτῷ νά πλησιάσῃ καὶ τῷ εἶπεν. «Ἦλθατε εἰς καλὴν ὦραν, Μέτερνιχ, εἶναι ἀνάγκη νά ἐγγυηθῆτε δι' ἐμὲ, διότι δὲν θέλουν νά μὲ ἀφήσουν νά εἰσέλθω. Ἰκέτευσα, εἶπον τὸ ὄνομά μου, ἀλλ' εἰς μάτην» οἱ φρουροὶ οὗτοι τοῦ Παραδείσου διατείνονται ὅτι Ἀλέξανδροι ὑπάρχουσι χιλιάδες. Παρακαλῶ, λάβετε με ὑπὸ τὴν προστασίαν σας. Ἀντιπροσωπεύσατε πρὸς στιγμὴν τὸ εἰσιτήριόν μου, τὸ ὅποιον ἐλησμόνησα.

Ἐλεος, Μεγαλειότατε, ἔκραξε βραθέως ὑποκλινόμενος ὁ Μέτερνιχ. Συγχωρήσατε τοὺς τυφλοὺς, οἵτινες δὲν ἠδυνήθησαν νά ἴδωσι τὸν ἥλιον.

Τοὺς συγχωρῶ διότι δὲν πταίουν αὐτοὶ ὁ ἥλιος ἐκρύβῃ ὅπισθεν μελανοῦ φράκου καὶ ἐπομένως δὲν ἠδυνήθη νά τὸν διακρίνῃ ὁ ἀσθενὴς τοῦ θνητοῦ ὀφθαλμοῦ; ἀλλὰ μετὰ τίνος ἤλθετε; παρουσιάσατέ μοι τὸν φίλον, ἐν τῷ τόσῳ ἀγαπάτε ὥστε ἐρχεσθε στριζόμενος εἰς τὸν βραχίονά του.

Μεγαλειότατε, ὑπέλαβεν ὁ Μέτερνιχ, ὁ φίλος οὗτος συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πιστοτέρων ὑπηκόων σας, μεταξὺ τῶν ἀνδρειοτέρων στρατηγῶν σας. Δὲν τὸν ἀναγνωρίζετε; Πλησιάσατε φίλε μου.

Ὁ Ὑψηλάντης, ὅστις ὑπὸ σεβασμοῦ εἶχεν ἀποσυρθεῖ, ἐπλησίασεν ἤδη καὶ ὑπεκλίνατο πρὸ τοῦ Τσάρου.

Ὁ φίλος σας, ὕψηλότατε, ἂν δὲν ἀπατώμαι εἶναι ὁ στρατηγὸς Ὑψηλάντης, ἔκραζεν ὁ Αυτοκράτωρ. Τῷ ὄντι, ἐκεῖνος εἶναι. Τὸ φράκον εἶναι ὡς προσωπίς, ὁ φέρων αὐτὸ καθίσταται ἐξ ὀλοκλήρου ἀγνωρίζος; εἶσθε φίλος τοῦ στρατηγῶ μου Ὑψηλάντου, ὕψηλότατε;

Μεγαλειότατε, θεωρῶ κλύχημά μου νά ἔχω φίλους, οἱ οἱ στρατηγὸς Ὑψηλάντης καὶ ὁ κόμης Καποδίστριας. Ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε ἀρνοῦμαι τοὺς φίλους μου, παρεκάλεσα τὸν πρίγκηπα Ὑψηλάντην νά μέσονοδεύσῃ σήμερον εἰς τὸ γεῦμα.

Ὁ Αυτοκράτωρ ἀτενίσας ἐπὶ στιγμὰς τινὰς διὰ τῶν μεγάλων ὀφθαλμῶν αὐτοῦ πρῶτον τὸν μειδιῶντα Μέτερνιχ, εἶτα τὸν μελαγχολικὸν Ὑψηλάντην, προσέθηκε. Μέτερνιχ, εἶσθε οὐμόνον μέγας νοῦς, ἀλλὰ καὶ εὐγενὴς καρδιά. Ἡ φιλία σας θά φανῇ σήμερον εἰς πολλοὺς παράδοξος. Ἀλλ' ἄγωμεν, ἐγὼ προπορεύομαι, ἀπαιτῶ ὅμως νά μὲ ἀκολουθῆτε στριζόμενοι ὁ εἰς εἰς τοῦ ἐτέρου τὸν βραχίονα. Ὁ Καποδίστριας θά χαρῆ πολὺ βλέπων ὑμᾶς εἰσερχόμενους οὕτω.

Ὁ Αυτοκράτωρ διελθὼν τοὺς πλήρεις ἀνθρώπων προθαλάμους ἔφθασεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, τὸν ἠκολούθησε δὲ ὁ Μέτερνιχ στριζόμενος εἰς τοῦ Ὑψηλάντου τὸν βραχίονα.

Ὁ Τσάρος εἶχε δίκαιον. Οἱ ἐν τῇ αἴθουσῃ ἠγεμόνες καὶ διπλωμάται ἐξεπλάγησαν ἰδόντες τὸν Μέτερνιχ κρατοῦντα ἀπὸ τοῦ βραχίονος τὸν Ὑψηλάντην. περὶ οὐ ἐγνώριζον ὅτι ἦλθεν εἰς τὸ συνέδριον διὰ νά ἐνεργήσῃ περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ οὐείρου του, τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος. Ὡστε τῶρα βλέποντες αὐτὸν μετὰ τοῦ Μέτερνιχ, συναπέθανον ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι πλέον φαντασιοπληξία καὶ ὅτι ἐπερπε ν' ἀρχίσωσι νά σκέπτονται σπουδαίως περὶ τοῦ νέου τούτου τοῦ μεγάλου διπλωμάτου σχεδίου.

Ἐπειδὴ ὡς εἶπομεν εἶχεν ἐξορισθῆ ἀπὸ τοῦ παραδόξου τούτου γεύματος πᾶσα διάκρισις καὶ ἐθιμοτυπία, ἕκαστος τῶν συνδικαιτημόνων ἦν ἐλευθέρως νά καθήσῃ ὅπου ἤθελεν, Ὁ πρίγκηψ Μέτερνιχ καθήσας πλησίον τοῦ Ὑψηλάντου παρεκάλεσε τὸν κόμητα Καποδίστριαν νά καθήσῃ ἀπεναντί του. Ἐκεῖ πλησίον ἐκάθητο οἱ Αυτοκράτορες καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὁ Αυτοκράτωρ Ἀλέξανδρος, ὅστις βεβυθισμένος εἰς διαλογισμοὺς ἐρριπτεν ἐνίστε τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῶν δύο Ἑλλήνων, καὶ ἤρχισε ν' ἀποτεινῇ εἰς ἐαυτὸν τὴν ἐρώτησιν ἂν δὲν ἦτο δυνατόν νά πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος. Ἐσκέπτετο ὅτι ἡ μεγάλη αὐτοῦ προκάτοχος ἡ Αυτοκράτειρα Αἰκατερίνη ἐθεώρησε καθήκον τῆς νά ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ὁ διακαίστερος πόθος τοῦ βίου αὐτῆς ἦν νά ἐπιθέσῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἐγγόνου αὐτῆς Ἀλεξάνδρου παρὰ τὸ Ῥωσικὸν στέμμα καὶ τὸ Ἑλληνικόν, δι' ὃ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐφρόντισε νά τὸν διδάξῃ τὴν Ἑλληνικὴν, δούσα εἰς αὐτὸν Ἑλληνας συντρόφους καὶ συμπαίκτορας, τὸν ἐνέδωκεν ἑλληνικὰ ἐνδύματα, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ ἰδία κατασκευάσασα τὸν χάρτην «τοῦ μέλλοντος Ῥωσικοῦ κράτους» συμπεριέλαβεν ἐν αὐτῷ τὴν Πολωνίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα (1). «Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος», εἶπε καθ' ἐαυτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅποια ποίησις! ὅποιον ὕψος τίτλου! Δὲν δύναμαι ἄρα γε νά πραγματοποιήσω τὸ μέγα τοῦτο καὶ ὑψηλὸν τῆς προμήτορός μου σχέδιον; Ἐχω τὸν Ὑψηλάντην, ὅστις ἔχων ἐν Ἑλλάδι τόσους φίλους καὶ ὁπαδοὺς καὶ ὦν ἐν-

(1) Σημ. Marson. Memoires sur l' imperatrice Katharine. II.

θουσιασμένοι δια την ελευθερίαν της πατρίδος του δύναται να το πραγματοποιήση. Ἄς τὸν ἀφῆσω να προσπαθῆται να υποκινήση εἰς ἐπανάστασιν τοὺς Ἕλληνας, ὅταν δ' ἡ ἐπανάστασις ἐκραγῆ, τὴν υποστηρίξω καὶ λαμβάνω τὸ στέμμα τῆς ἀπελευθερωθείσης Ἑλλάδος.

Τοιαῦτα διελογίζετο ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος, καὶ τοὺς διαλογισμοὺς τούτους ἀναγνοὺς ἐπὶ τοῦ προσώπου του ὁ Καποδίστριας ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν μειδιῶν. «Ἐργάζεσθε σεῖς, ἐργάζεσθε διὰ τὰ φαντασιώδη σχεδιάσας» δὲν γνωρίζετε ὁμῶς ὅτι ὁ υποκινῶν εἰμὶ ἐγὼ, ὅτι ἐγὼ ἀπασχολῶ τὴν φαντασίαν σας. Σεῖς ἀμρότεροι θέλετε ν' ἀπελευθερώσῃτε τὴν Ἑλλάδα, ὁ μὲν Ὑψηλάντης ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν πρὸς τὴν πατρίδα του, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ ματαιότητα. Ἐγὼ θὰ ἐπωφεληθῶ καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ματαιότητος, ὅταν δὲ ὁ μὲν Ὑψηλάντης ἀπελευθερώσῃ τὴν πατρίδα του, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐννοήσῃ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἦθει ἐῖςθαι τὸ μῆλον τῆς εἰρήδος τῆς Εὐρώπης, τότε θέλω προτείνειν ἐμαυτὸν ὡς δῆθεν ἀντιβασιλέα ἐν Ἑλλάδι. Βεβαίως θέλει συγκατανεύσει εὐχαρίστως, καὶ ἀντὶ παντὸς ἄλλου ἡγεμόνος θέλει προτιμῆται νὰ ἴδῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος ἐμὲ τὸν ὑπὸκλόν του, τὸν συμβουλόν του τὸν σατράπην του. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπαξ ἀναθῶ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τότε βλέπομεν ἂν θάμειναι αἰωνίως ὑπὸσχος καὶ σατοάπης τῆς Ρωσίας.»

Ὁ δὲ Ὑψηλάντης; Καὶ οὗτος ἦν σκεπτικὸς, ἀλλ' οἱ διαλογισμοὶ του δὲν ἦσαν ἰδιοτελεῖς, δὲν ἐσχεδιάζε πῶς ν' ἀναθῆ ἐπὶ θρόνου, ἦρχετο μόνον πρὸς τὸν Ὑψηλάντη νὰ τὸν καταξιώσῃ ν' ἀπελευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα, νὰ τῷ παράσχῃ τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του, νὰ θραύσῃ τὰ δεσμὰ τῶν ἀδελφῶν του καὶ ν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος του. Τοιαῦτα διελογίζόμενος ἐκάθητο παρά τὴν τράπεζαν καὶ βλέπων τοὺς περὶ αὐτὸν πάντας εὐθύμους καὶ γελῶντας, ἠπόρει πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γελῶσι καὶ νὰ ἀστείζωνται οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, ἐν ᾧ ἡ κυρία τῶν ἐνασχόλησις ἦσαν τὰ μεγαλείτερα καὶ ἱερώτερα τῶν λαῶν συμφέροντα, ἐν ᾧ ἀπ' αὐτῶν ἐξήρητο ἡ τύχη ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης!

Ἦδη τὸ καθ' αὐτὸ γεῦμα ἐτελείωνεν οἱ συνδαιτημόνοι ἐδοκίμασαν πάντα τὰ εἶδη τῶν περιφημοτέρων τῆς Εὐρώπης οἴνων. Οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ Αὐτοκράτορες ἔφαγον καὶ ἔπιον ὡς πάν-

τες οἱ Ἕλληνοὶ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τε καὶ τῶν λοιπῶν συνδαιτημόνων ἐγένοντο ἐρυθρὰ ὑπὸ τοῦ οἴνου. Ἦδη εἰσεκομισθησαν τὰ ἐπιδόρπια, ὀπῶραι καὶ γλυκίσματα παντὸς εἶδους καὶ πρὸς τούτοις ἐντελεστάτη συλλογὴ τῶν παντοειδῶν τυρῶν τῆς Εὐρώπης.

«Κύριοι, ἐκράζεν ὁ ἀπλοϊκὸς καὶ εὐθύμος βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανός, ἀφ' οὗ συνηθροίσθημεν ἐν Βιέννῃ διὰ νὰ ἐξομαλύνωμεν πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ ζητήματα, σὰς παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ προτείνω εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ἕτερον ζήτημα πρὸς ἐξομαλύνειν. Μοὶ τὸ ἐπιτρέπουσιν οἱ ἡγεμόνοι;

«Ἄς ἀκούσωμεν τὸ ζήτημά σας, Μεγαλειότατε, ἀπήτησεν ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσίας. Εἴμι περιεργος ν' ἀκούσω τὸ ζήτημά σας, ἐξάδελφε, προσέθηκεν ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ρωσίας κατένευσε ὡς ἄλλος Ζεὺς, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Βυρτεμβέργης, ὅστις ἐστενοχωρεῖτο πολὺ σήμερον διότι ἐλησμόνησαν νὰ κόψωσιν ἡμικυκλῶσιν τὴν τράπεζαν, ἔνθα ἐκάθητο διὰ τὴν μεγάλην τῆς κοιλίας του περιφέρειαν, ὅπως ἐγίνετο ἐν τῇ Αὐτοκρατορικῇ Τραπεζῇ, ὁ βασιλεὺς λέγομεν τῆς Βυρτεμβέργης ἐψιθύρισε λέξεις τινὰς ὡς συγκατάθεσις θεωρηθείσας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μεγάλοι ἡγεμόνοι συγκατένευσαν, ἐκόντες ἄκοντες ἀπήτησαν καταφατικῶς καὶ οἱ δοῦκες καὶ πρίγκηπες.

Καὶ σεῖς, κύριοι διπλωμάται καὶ πρέσβεις, ἐκράζεν ὁ βασιλεὺς Μαξιμιλιανός, καὶ σεῖς πρόπει νὰ μετάσχῃτε τῶν συνδιασκέψεων ἐπὶ τοῦ ζητήματος, τὸ ὅποιον μέλλω νὰ προτείνω εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον τῆς Εὐρώπης. Πρόκειται νὰ ὀνομάσωμεν βασιλέα. Ἀλλὰ μὴ τρομάξῃτε. Δὲν ἐννοῶ βασιλέα ὅστις ἐπιθυμῆ ν' ἀρχῇ χωρῶν καὶ ἀνθρώπων, ἀλλὰ βασιλέα ἀρκούμενον νὰ ἀρχῇ μόνον τοῦ στομάχου, ὅστις κατὰ τὸν Κοριολάνον εἶναι δεσπότης τοῦ ἀνθρωπίνου οργανισμοῦ. Εἰς τὸν δεσπότην δὲ τοῦτον θέλω νὰ δώσωμεν βασιλέα. Κύριοι σὰς παρακαλῶ ν' ἀποφανθῆτε ἐπὶ τοῦ ἐξῆς δυσκολωτάτου ζητήματος· «τίς ὁ βασιλεὺς τῶν τυρῶν».

Ὅμηρικὸς γέλως ἀντήρησε καθ' ὅλην τὴν τράπεζαν. Πάντες ἐκάγχαζον, ὁ δὲ Βασιλεὺς Μαξιμιλιανός διατηρήσας τὴν σοβαρότητα του προσέθηκεν. «Ὡς βλέπω ἔχομεν ἐναυθὰ πληρεστάτην συλλογὴν πάντων τῶν Εὐρωπαϊκῶν τυρῶν, οἵτινες συνηθροίσθησαν πάντες ὅπως συναγωνισθῶσι. Ἐξετάσωμεν λοιπὸν τὰ προτερήματα ἐκάστου καὶ ἀνακηρύξωμεν τὸν νικητήν».

«Ναί, ναί, ἄς ἐξετάσωμεν ἐκράζεν ὁ Τσάρς, δεικνύων τοὺς ἐπὶ τῆς τραπέζης τυρούς, οἵτινες ἦσαν τεταγμένοι ὡς κανοστοιχίαι.

«Μεγαλειότατε! ὑπέλαβεν ἡδὴ ὁ πρίγκηψ Ταλλεϋράνδος, ὅστις ἐκάθητο πλησίον τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας, παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ συναγορεύσω ὑπὲρ τινος ἀπόντος, ὅστις ἐπρεπε νὰ ἦνε παρὼν διὰ νὰ μετάσχῃ τοῦ ἀγῶνος. Δὲν βλέπω μετὰ τῶν τυρῶν τὸ προῖον τῆς πατρίδος μου, τὸν fromage de brie. Θὰ μοὶ ἐπιτραπῆ ἄρα γε νὰ διατάξω νὰ τὸν φέρουν ἀπὸ τὸ μέγαρόν μου διὰ νὰ συναγωνισθῆ μετὰ τῶν συναδελφῶν του;»

Ὁ βασιλεὺς ἐμειδίασεν εἰς σημεῖον συγκαταθέσεως καὶ εἰς ἔν τοῦ Ταλλεϋράνδου νεῦμα ἡγήθη ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ κόμης Περιγόρ ὅπως δῶσῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς εἰς τοὺς ὑπηρέτας.

Ἐν τούτοις ἤρξατο ἡ ἐξέτασις τῶν παρόντων οἱ μονάρχαι ἐγεύοντο αὐτοὺς σιωπηλοὶ, οἱ δὲ διπλωμάται συνεχίζουσαν τὸ ζήτημα σοβαροὶ καὶ μὲ πολιτικὸν ζήλον. Ὁ λόρδος Castloreagh διετεινετο ὅτι μόνος ἄξιός νὰ χειροτονηθῆ βασιλεὺς τῶν τυρῶν ἦν ὁ συμπατριώτης του Stiltoncheese. Ὁ πρέσβυς τῆς Σαρδηνίας δούξ Ἀλδίνη ἐπέμενε ὑπὲρ τοῦ ἐκ Μιλάνου strachino, ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλβετικῆς ὁμοσπονδίας Τσελτνερ ἐπήνει τὸν Ἑλβετικὸν, καὶ ὁ πρέσβυς τῆς Ὀλανδίας Βαρῶνος φὸν Φάλκ ἐκράζεν ὅπως τὸν ἀκούσῃ ὁ Τσάρς ὅτι τὸ στέμμα ἀνήκει εἰς τὴν τυρῶν τοῦ Λιμβούργου, πρῶτον διὰ τὰ μεγάλα αὐτοῦ προτερήματα καὶ δεύτερον διότι τὸν ἡγάπα περιπαθῶς ὁ μέγας Πέτρος, ὅστις ὁσάνκις ἔτρογεν αὐτὸν ἐμέτρα πρῶτον διὰ τοῦ διαδέχου τὸ τεμάχιον, ὅπερ ἐμελλε νὰ φάγῃ.

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Ὀλλανδοῦ πρεσβευτοῦ ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν οὐ σμικρὰν εἰς τὸ συνέδριον τῶν τυροδικῶν. Ὁ Τσάρς ἔλαβε καὶ δευτέρου ἐξ αὐτοῦ τεμάχιον προσεγγικὸν τὸ ἡμισυ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ρωσίας, ὅστις τὸ ἔφαγε μὲ ἦθος ἀλχημιστοῦ καταγινομένου εἰς τὴν εὔρεσιν τῆς φιλοσοφικῆς λίθου. Ὁ Αὐτοκράτωρ φραγκίσκος μὸλις γευσάμενος αὐτοῦ ἀπόθησε τὸ ἐνώπιόν του πινάκιον εἰς σημεῖον ἀποδοκιμασίας, οἱ δὲ λοιποὶ συνδαιτημόνοι διηρέθησαν εἰς δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα, διατεινόμενοι οἱ μὲν ὅτι ὁ τυρὸς τοῦ Λιμβούργου εἶναι θεσπέσιόν τι, οἱ δὲ ὅτι οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει.

Ἦδη ὑπὲρ τῆς εἰσελθῶν παρουσίας ἐἰς τὸν Αὐτοκράτορα φραγκίσκον ἐπὶ δίσκου ἀργυ-

ροῦ ἕτερον εἶδος τυροῦ, λευκοτάτου καὶ νοστιμωτάτου τὴν γεῦσιν.

«Ἰδοὺ τυρὸς ἄξιός νὰ χειροτονηθῆ βασιλεὺς ἐκράζεν ὁ Αὐτοκράτωρ μὸλις τὸν ἐγεύθη ὡραίος, περίφημος τυρὸς. Γευθῆτε, κύριοι καὶ θὰ ἰδῆτε. Μετ' αὐτοῦ δὲ συνεφώνησε καὶ ὁ Τσάρς καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Πρωσίας καὶ Βαυαρίας.

Μεγαλειότατε, εἶπεν ἡδὴ ὁ Ταλλεϋράνδος μειδιῶν, θεωρῶ ἐμαυτὸν εὐτυχῆ διότι ὁ στέφανος δίδεται εἰς τὴν Γαλλίαν· ὁ τυρὸς ὁ ὅποιος σὰς ἤρесе τόσον εἶναι ὁ fromage de brie.

Εἶναι ἀξιόλογος ὁ fromage de brie, εἶπεν ὁ βασιλεὺς Μαξιμιλιανός, ὡραιότατος λευκὸς νεανίας πλήρης ἀθωότητος καὶ νεότητος.

Εἶναι ἀξιόλογος ὁ fromage de brie ἐκράζεν ἐν χορῷ πάντες οἱ συνδαιτημόνοι· εἶναι ὁ ἀριστος πάντων τῶν τυρῶν· εἰς αὐτὸν ἀνήκει τὸ στέμμα.

Ὁ βασιλεὺς Μαξιμιλιανός ἡγήθη τότε καὶ μὲ φωνὴν σοβαρὰν ἐν μέσω γενικῆς σιγῆς εἶπεν· ἀψηλοτάτη ὀμηγυρις, τὸ μέγα ζήτημα ἐλύθη, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφάνθη.

Κηρύττω τὸν fromage de brie βασιλέα τῶν τυρῶν, ὑψώσατε τὰ ποτήριά σας καὶ πίνωμεν εἰς ὑγίαν του. Ζήτω ὁ βασιλεὺς τῶν τυρῶν fromage de brie».

Πάντες ἡγήθησαν ὅπως πίνωσιν εἰς ὑγίαν τοῦ νέου βασιλέως, αἴφνης ὁμῶς τρομερὸς κρότος ἠκούσθη· ἡ τράπεζα, εἰς ἣν ἐκάθητο οἱ βασιλεῖς ὑψώθη, ἐκλονίσθη καὶ κατέπεσεν, οἱ δὲ μονάρχαι μὸλις ἐπρόφθασαν νὰ παραμερίσωσιν ὀλίγον ὅπως ἀποφύγωσι τὰ καταπίπτοντα ποτήρια, πινάκια, φιάλας καὶ λοιπὰ τῆς τραπέζης σκευῆ.

Διττία πάντων τούτων ἦν ὁ δυστυχῆς βασιλεὺς τῆς Βυρτεμβέργης, ὅστις προσπαθῆσας νὰ ἐγερθῆ ἐσώκωσε διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς γαστρὸς του ἐλόκληρον τὴν τράπεζαν.

Μεγαλειότατε, ἐκράζε καγχάζων ὁ Τσάρς, θαυμάζω τὸν εὐφρεστάτον τρόπον, καθ' ὃν σηκώνεστε τὴν τράπεζαν, ὅστις καθιστᾷ περιτοὺς ὑπηρέτας.» Ὁ βασιλεὺς δὲν ἀπήτησεν, ἀλλὰ γενόμενος καταπόρφυρος καὶ ψιθύρισας κυνηγετικὴν ἕβριν, ὑπεκλίνατο ἐνώπιον τῶν μοναρχῶν καὶ κατέλιπεν ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὸν τὴν αἴθουσαν. Τὴν αὐτὴν δ' ἐσπέραν ὀργισμένος διὰ τὴν πρὸς τὴν γαστέρα του περιφρόνησιν τῶν παρασκευασάντων τὸ γεῦμα καὶ κατησχυμμένος διὰ τὸν εὐφρεστάτον τρόπον, καθ' ὃν ἐσώκωσε τὴν τράπεζαν, ἀνεχώρησεν ἐκ Βιέννης διευθυνόμενος εἰς τὸ κράτος του.

« Τίς ἔφερε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ; ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης τὸν θαλαμηπόλον του, δεικνύων αὐτῷ διὰ νεύματος εὐώδη καὶ κομψοτάτην ἐπιστολὴν, ἣν ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του.

« Εἰς ἀνευ στολῆς ὑπηρέτης, ἐξοχώτατε, ἀπήντησεν ὁ θαλαμηπόλος· εἶπεν ὅτι διετάχθη νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνον χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησιν».

Παράδοξον ! ἐψιθύρισεν ὁ Ὑψηλάντης, νεύσας τῷ θαλαμηπόλῳ νὰ ἐξέλθῃ. Παράδοξον ! Τίς ἄρα γε νὰ ἦναι ἡ γυνὴ αὕτη, ἥτις γνωρίζει τόσον ἀκριβῶς τὰς σχέσεις μου, τοὺς μυστικωτέρους διαλογισμούς μου καὶ ἥτις μὲ πλησιάζει ὡς σειρὴν θέλουσα νὰ μὲ σαγηνεύσῃ ;

Σκεφθεὶς δ' ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἔρριψε πάλιν τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ ὀλίγον ὑψηλοφώνως. « Βασιλεῦ τοῦ μέλλοντος. Οἱ ἄνδρες καὶ νεανίαι τοῦ βασιλείου σου ἀναμένουσι τὴν φωνὴν σου, ὅπως σύρωσι τὸ ζῆλον, καὶ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν ἔργον των Κομμηνῶν τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος. Αἱ γυναῖκες καὶ θυγατέρες τοῦ βασιλείου σου ἀναμένουσι τὴν φωνὴν σου ὅπως σοὶ προσενέγκωσι τὴν καρδίαν των καὶ σὲ ἐναγκαλισθῶσι. Καὶ ἐγὼ εἶμαι Ἑλληνίς, ἀλλὰ δὲν περιμένω τὴν φωνὴν σου· ἐξ ἐναντίας ἐγὼ σοὶ κράζω, ἔλθε πρὸς με γενναίᾳ βασιλεῦ τῆς πατρίδος μου. Ἐλθε πρὸς με ὡς μοι ὑπεσχέθης χθές. Γνωρίζω ὅτι ἀπόψε θέλεις συναθροῖσαι περὶ σὲ πάντας τοὺς πιστοὺς σου. Γνωρίζω προσέτι ὅτι ἡ πριγκιπέσσα Ε. Σ. σὲ περιμένει ἀπόψε, καὶ ὅμως σοὶ λέγω : ἔλθε πρὸς με Ἀλέξανδρε Ὑψηλάντη. Σὲ ἀγαπῶ πλειότερον καὶ ἀγνόητον ἢ ἡ πριγκιπέσσα Ε. Σ. διότι τολμῶ νὰ ῥιψοκινδυνεύσω τὴν ζωὴν μου, τὴν τιμὴν μου διὰ νὰ σὲ ἴδω. Σὲ ἀγαπῶ ὅχι διότι εἶσαι ὡραῖος, ἢ διότι ὁ ὄφθαλμός σου εἶναι πύρρῳ καὶ τὸ στόμα σου εὐγλωττον· σὲ ἀγαπῶ διότι εἶσαι ἥρωος, διότι μέλλεις νὰ ἐλευθερώσῃς τὴν πατρίδα μας. Ἐλθε πρὸς με πρὶν ὑπάγῃς εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν φίλων σου. Ἡ καρδία μου σὲ ἀναμένει. Περὶ τὴν 10 ἑσπερινὴν ὥραν σήμερον ἅμαξα θέλει περιμένει πρὸ τῆς θύρας τοῦ μεγάρου σου· θέλει περιμένει σὲ, διὰ νὰ σὲ φέρῃ πρὸς με. Ἐλθε, ἔλθε πρὸς τὴν θυγατέρα τῆς πατρίδος σου ».

Θὰ ὑπάγω εἶπεν ὁ Ὑψηλάντης ἀναγνοὺς καὶ πάλιν τὴν ἐπιστολὴν. Θέλω νὰ μάθω τίς ἡ γυνὴ αὕτη. Οὐδὲν πλεον. Λέγει ὅτι μ' ἀγαπᾷ πλειότερον ἢ ἡ Ἑλένη Σουβαρῶφ. Ἀλλὰ μὴ

πως μὲ ἀγαπᾷ ἡ Ἑλένη; Μήπως τὴν ἀγαπῶ ἐγὼ; Ὡς ὄχι. Δὲν θέλω, δὲν δύναμαι ν' ἀγαπήσω ἕτερον ἢ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἢ τὴν πατρίδα μου. Εἰς αὐτὴν καὶ μόνην ἀνίκει ἡ καρδία μου, εἰς αὐτὴν ἀνέχουσιν οἱ διαλογισμοί μου. Οὐδὲν γῆινον αἶσθημα δύναται νὰ ταράξῃ τὸν ἱερὸν ἐνθουσιασμόν μου, οὐδεμίαν γυναικίαν δύναμαι ν' ἀφιερῶ τὸν ἔρωτά μου, ἐνόσω ἡ πατρίς μου στεναίξει ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀλύσεων. Δὲν θέλω οὔτε ν' ἀγαπηθῶ οὔτε ν' ἀγαπήσω. Ἡ καρδία μου ἀνίκει εἰς μόνην τὴν Ἑλλάδα. Παρ' αὐτῆς μόνης θέλω ν' ἀγαπηθῶ. Μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ σεῖς μυστηριώδεις τοῦ γῆινου ἔρωτος ἄγγελοι. Εἰς τὸ πῦρ σεῖς θελκτικαὶ φράσεις καὶ ποταπαὶ κολακειαί. Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἀνίκει εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ὄχι εἰς τὰς γυναῖκας.

Λαβῶν δὲ πάσας τὰς κομψὰς καὶ εὐωδιαζούσας ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας ἔλαβε χθές κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐξοδὸν του, ἔρριψεν αὐτὰς τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην εἰς τὰς φλόγας τῆς θερμάστρας. Ἦσαν δ' αἱ ἐπιστολαὶ ἐκεῖναι οὐκ ὀλίγαι. Σχεδὸν δι' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς Βιέννης περιείχοντο ἐν αὐταῖς συνεντεύξεων αἰτήσεις. Πολλάκις δὲ τοιαῦται ἐρωτικαὶ χρυσαλίδες ἦλθον πρὸς τὸν Ὑψηλάντην, ἀλλ' αὐτὸς οὐδέποτε ἠκολούθησεν αὐτάς, οὐδέποτε ἐνέδωκεν εἰς τὰς προσκλήσεις. Ἡ καρδία του ἦν πλήρως ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν προσφιλῆ του πατρίδα, ὁ νοῦς του εἶχεν ἄλλας ἀσχολίας πολλῶ τῶν ἐρωτικῶν συνεντεύξεων σπουδαιοτέρας καὶ ἀγιωτέρας. Διὰ τοῦτο ἔρριψεν ἤδη αὐτάς εἰς τὸ πῦρ καὶ ἐνῶ αὐταὶ ὑψοῦμεναι ἐντὸς τοῦ πυρὸς κατέπιπτον μεταβαλλόμεναι εἰς κόνιν, οὗτος μειδιῶν περιλύπως ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· τοιοῦτον τὸ τέλος παντὸς γῆινου ἔρωτος· οὐδὲν ὑπολείπεται αὐτοῦ ἢ μόνον κόνις. Μόνος εἰς ἔρωτος μένει ἀθάνατος καὶ ἀφθορὸς μὴ ψυχραίνόμενος ὑπὸ τοῦ παγετοῦ τῶν ἐτῶν μηδὲ προσβαλλόμενος ὑπὸ τῶν τρικυμιῶν τοῦ βίου, ὁ πρὸς σὲ ἔρωτος, ἱερὸν τῆς πατρίδος ἔδαφος. Ὁ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτος εἶναι θεῖον καὶ ἀθάνατον πῦρ, ζωογονοῦν πᾶσαν καρδίαν. Τὸν ἔρωτα τοῦτον σοὶ προσφέρω ὁ υἱός σου ἐγὼ, Ἑλλάς πατρίς μου προσφιλεῖς, ἕδρα τῶν θεῶν, τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ κάλλους.

Αἱ ἐπιστολαὶ πᾶσαι μετεβλήθησαν εἰς κόνιν· μόνον τῆς Ἑλληνίδος τὴν ἐπιστολὴν δὲν ἔρριψεν εἰς τὰς φλόγας, τὴν ἐκράτησε διότι ἤθελε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησίν της. « Ἡ γρά-

ψα αὐτὴν, εἶπε καθ' ἑαυτόν, εἶναι θυγάτηρ τῆς πατρίδος μου», καὶ πρέπει νὰ μάθῃ παρ' ἐμοῦ τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλένη πρέπει νὰ τὴν μάθῃ. Ἄν ἦναι ἀληθὲς ὅ, τι εἶναι ἐν ταῦθα γεγραμμένον, ἀν . . . θὰ ὑπάγω πρὸς αὐτὴν, θὰ ἀτενίσω τοὺς ὠραίους τῆς ὀφθαλμοῦς, καὶ θὰ τῇ εἶπω τὴν ἀλήθειαν. Μόλις εἶναι ἐννάτη. Ἔγω λοιπὸν καιρὸν νὰ τὴν ἴδω πρὶν ὑπάγω εἰς τῆς Ἑλληνίδος. Τοὺς λόγους τούτους εἰπὼν, ἔσυρε τὸν κώδωνα, διέταξε τὸν ὑπηρέτην νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ἅμαξαν καὶ μετέβη εἰς τὸ μέγαρον ἔνθα ὁ πρίγκηψ Ναβισκὴν μετὰ τῆς θυγατρὸς του, τῆς νεαρᾶς χήρας Σουβαρῶφ κατῴκει.

Τὴν ἑσπέραν ἐκεῖνην ἐτελείτο παρὰ τῷ Αὐτοκράτῳι Φραγκίσκῳ καὶ τῇ ὡραίᾳ αὐτοῦ συζύγῳ Λουδοβίκῳ λαμπρὰ ἑορτῆ. Παρίσταντο κωμωδίαι, κωμειδύλλια καὶ ζῶσαι εἰκόνες, ὧν μετέσχον ἡ τε Αὐτοκρατεῖα καὶ αἱ Ἀρχιδούκισσαι. Ἡ ἑορτὴ ἐκεῖνη ἐθεωρήθη ὡς μέγα γεγονὸς παρὰ τε τῶν κυρίων καὶ τῶν κυριῶν, ἐντοπιῶν τε καὶ ξένων, καὶ πρὸ ἐβδομάδων πάντες οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα τοῦ προσκαλεῖσθαι εἰς τὰς ἀνακτορικὰς ἑορτάς μετεχειρίσθησαν πᾶν μέσον ὅπως προσκλήθωσι. Εὐτυχεῖς οἱ ἐπιτυχόντες, ἀπηλπισμένοι δὲ καὶ κατησχυμμένοι οἱ μὴ προσφθάσαντες νὰ ἐπιτύχουν ἐισιτήρια.

Ἡ πλουσία καὶ ὡραία πριγκιπέσσα Σουβαρῶφ δὲν ὑπῆγεν εἰς τὴν ἑορτὴν, καὶ διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ νὰ συνοδεύσῃ τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς της, οἵτινες ἦσαν προσκεκλημένοι, καθὰ συγγενεὶς τοῦ Τσάρου, προσεποιήθη ἀδιαθεσίαν, καὶ μείνασα μόνη ἐκάθητο σιωπῶσα καὶ μελαγχολικὴ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, καὶ παρετήρηε βεβήλῳσα τὸ βαθμηδὸν σθεννόμενον πῦρ τῆς θερμάστρας.

Περὶ τὴν 9ην ὥραν ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἠνοίχθη καὶ ἀνὴρ λαμπρὰν στρατηγῶ σπολὴν φέρων εἰσηλθὼν. Ἡ Ἑλένη βεβουλισμένη εἰς τοὺς διαλογισμούς της δὲν παρετήρησε τὸν εἰσελθόντα, ὅστις πλησιάζας καὶ σταθεὶς ἐνώπιον αὐτῆς τὴν ἠτένιζεν, ἀλλ' ἐκεῖνη μηδὲν τὴν παρουσίαν του ὑποπτεύουσα ἐξηκολούθει βεβήλῳσα. Αἱ φλόγες τῆς πυρᾶς φωτίζουσαι ἀμυδρῶς τὸ ὡραῖον αὐτῆς πρόσωπον, ἐδίδον αὐτῷ ἔκφρασιν θελκτικωτάτην. Ὁ πρὸ αὐτῆς ἰστάμενος ἀνὴρ τῶρα κατὰ πρῶτον εἶδε πόσον ὡραία ἦτο. Οὐδέποτε ἄλλοτε τὸ παρετήρησε, καὶ τῶρα αἰσθανθεὶς αὐτὸ ἤρχισε νὰ τρέμῃ, ἀλλὰ ἐνθυμηθεὶς ὅτι εἰς μόνην τὴν πατρίδα του

ἀνίκει ὁ ἔρωτος του, κατενίκησε τὸ αἶσθημά του, καὶ θέλων νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν θελκτικὴν καὶ ἐπικίνδυνον δι' αὐτὸν σκηνὴν ἐκεῖνην εἶπε μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἀλλ' ἁρμονικωτάτην.

« Πριγκιπέσσα Ἑλένη ! »

Ἀὕτη ἐκπλαγείσα ἀνεπήδησε καὶ τείνασα αὐτῷ μειδιῶσα ἀμοτέρως τὰς χεῖρας, εἶπεν· ἀήλθατε λοιπὸν Ὑψηλάντη; καὶ τὸν ἠτένιξε μὲ τοὺς μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς της.

Ὁ Ὑψηλάντης θέλων ν' ἀποφύγῃ τὰ ἐπικίνδυνα βλέμματά της, ἔσπρεψεν ἀλλαχοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἀπεκρίθη· « Ἦλθον Ἑλένη, ἀλλ' ἦλθον διὰ ν' ἀναχωρήσω ἀμέσως. Ἦθελον νὰ βεβαιωθῶ ἰδίως ὁμμασιν, ὅτι πράγματι δὲν ὑπῆγετε εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἀνακτόρων. Διατὶ πριγκιπέσσα Ἑλένη ἀπεποιήθητε νὰ μετασχητῆτε τῆς λαμπρᾶς ἑορτῆς; (ἀκολουθεῖ).

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤῶΝ ΓΡΙΦῶΝ.

Τίς; Οἱ γρίφοι ἔχουσι ἱστορίαν; Ἡ ὑπαρξίς των δὲν ἀνάγεται εἰς πλησιεστάτην ἐποχὴν; Δὲν εἶναι λοιπὸν οἱ γρίφοι προἰόντα τῆς σήμερον ἢ, τὸ πολὺ, τῆς χθές;

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας εὐλόγως δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν. — Ὡς καὶ οἱ γρίφοι ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των, ἡ δὲ καταγωγὴ των ἀνάγεται εἰς ἐποχὴν ἀρχαιοτάτην.

Ἐσχάτως ἀνεζητήσαμεν τὰ ἔχνη αὐτῶν μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος, καὶ ἐν ταῖς ἐρευνáις μας ταύταις, ἐάν δὲν ἀνῆλθομεν μέχρι τῶν ἱερογλυφικῶν τῶν Αἰγυπτίων, ἀνῆλθομεν ὅμως ἐπιτυχῶς καὶ βεβαίως μέχρι τοῦ Κικέρωνος καὶ Ἀλεξάνδρου. Τῶν προσπαθειῶν μας τούτων, σκοποῦσάν τὴν εὑρεσιν τῆς καταγωγῆς καὶ ἀρχῆς τῶν γρίφων, δίδομεν ἐν ταῦθα σύντομον ἕκθεσιν, χάριν τῶν εὐρισκόντων εὐχαρίστησιν εἰς τὴν σπουδὴν των, καὶ ἐντρυφόντων εἰς τὴν λύσιν των.

Ὁ ἔπαινος, ὅτι διὰ τῆς ἱστορίας τῶν γρίφων προσέφερεν ἀξίεπαῖνον ἐπικουρίαν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ, ὀφείλεται κυρίως τῷ Βύκτωρι Ὀχμαν, ὅστις ἐν ἐγγχειριδίῳ, « Ἐξέτασις τῶν γρίφων», ἀναγνωσθέντι κατὰ τὴν ἔτησίαν ἕκθεσιν τοῦ γυμνασίου τοῦ Ὁππελν (1864), συνέλεξεν ἀκαμάτως καὶ κατέταξεν ἀπάσας τὰς περὶ τῆς ἀρχαιότητος των εἰδήσεις.

Ἀπὸ τοῦ εἰρημένου ἐγγχειριδίου ἐξάγομεν

πρὸ πάντων ὅτι οἱ γρίφοι, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ III' αἰῶνος ἦσαν ἐν χρείσῃ οὐ μόνον ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Γερμανίᾳ· ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ ἦσαν γνωστοὶ ἀπὸ τοῦ IZ' ἢ καὶ τοῦ IT' αἰῶνος. Ἡ ἀποδείξις τούτου εὑρίσκεται εἰς χειρόγραφόν τι Λατινο-γερμανικὸν ἐνστιχόν, ἀνυγόμενον εἰς τὸ δευτέρον ἡμισὺ τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ἐν ᾧ συλλαβαὶ καὶ λέξεις ἐκφράζονται διὰ σχημάτων· εἶτα εἰς γρίφον περιεχόμενον ἐντὸς συλλογῆς ἀγγλικῆς, ἥτις ἐστὶν ἀληθῆς ἱστορία τῶν πρώτων δύο ἐτῶν τοῦ ἑπταετοῦς πολέμου, ἥτις περιέχει πλῆθὺν συγχρόνων γελοιογραφημένων καὶ γρίφους ἀναφερομένους εἰς τὴν Ἀγγλικὴν τότε πολιτικὴν πρὸς δε εἰς ἐπιγραφὴν συντεθεισὴν γριφωδῶς, ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐνὸς τῶν πολιτῶν, ἥτις ἐστὶν ἀρχαία ὅσον ὁ ἑπταετής πόλεμος· καὶ τέλος εἰς ὅσα ὁ Ἄδδῆσσον ἀναφέρει εἰς τὸν Ἀγγλικὸν Θεατῆρ.

Ἄλλως τε, ἄρθρα τινὰ τῆς ἐφημερίδος, «Ἐνδεικτικὸς Νοριμβέργης», ἀναφέρουσι ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὁ γρίφος εἶχε πολιτογραφηθῆ καὶ ἐν Γερμανίᾳ. Αἱ ἀποδείξεις τοῦ IZ' αἰῶνος εἰσὶ: 1ον) μουσικὸς γρίφος τοῦ ἔτους 1634· 2) ἡ συνεχῆς τοῦ γρίφου ἐμφάνσις κατὰ τὸν τριακονταετῆ πόλεμον, καὶ ἡ σύγχρονος εἰς τὰς σατύρας χρῆσις του· καὶ 3ον) πρὸ πάντων τὸ ἐπόμενον χωρίον τῆς Στεγανογραφίας καὶ Στεγανολογίας τοῦ Δανιὴλ Schwertzer, τυπωθείσης ἐν Νοριμβέργῃ μεταξύ τοῦ 1619 καὶ 1624 ἔτους.

« Καθὰπερ οἱ Αἰγύπτιοι, οὕτω καὶ σήμερον οἱ Γάλλοι, οἱ κάτοικοι τῆς κοιλάδος, καὶ οἱ Γερμανοὶ κάποτε, συνειθίζουσι νὰ μεταχειρίζωνται εἰς τοὺς σατυρικοὺς στίχους καὶ τὰς παροιμίας, τὰ ἱερογλυφικὰ, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀρχαίων· καθόσον ἐκάστη μορφή ἢ σχῆμα ἐξωγραφημένον ἢ σχεδιογραφημένον, ἀνεῦ μυστηρίου ἐννοεῖται ἀπ' ἑαυτοῦ. Καθὼς, φέρ' εἰπεῖν :

*Ὅταν δύο καρδίαι ἀποχωρίζονται,
Λέον τέσσαρες ὄφθαλμοὶ νὰ κλαίωσι.*

Πρῶτον ἔγραφον τὴν λέξιν *οταν*, εἶτα ἐξωγράφισον δύο καρδίας καὶ ἔγραφον *όσον*. Μετὰ τούτου ἐξωγράφισον τέσσαρας ὄφθαλμούς· καὶ ἔγραφον ἐν τέλει τὴν λέξιν *νὰ κλαίωσι*.

Ὁ ἀνώνωμος συγγραφεὺς τοῦ πρώτου ἐκ τῶν δύο ἀναφερομένων ἄρθρων συμπεριλαμβάνει εἰς τοὺς γρίφους καὶ τὰ ἀρχαία σήματα τῶν γλυπτῶν, καὶ τὰς μονογραφεῖς τῶν καλλιτεχνῶν, ἕτι δὲ καὶ αὐτὰ τῶν ἐργαζομένων τὰ οἰκόσημα

διότι μεταξύ τοῦλάχιστον τῶν μονογραφεῶν, ἀπαντῶνται εἰς παναρχαίας ἐποχὰς τινὲς αὐτῶν οὐ μόνον ἐν τοῖς ἀρχικοῖς τοῦ ὀνόματος γράμμασι περιεχόμενοι, ἀλλὰ καὶ ὡς ζωγραφία ὑφ' ἧς κρύπτεται τὸ ὄνομα. Ὁ ἀρχαιότερος γρίφος, ἱερογραφημένος ὁμοῦ κατὰ τὴν στενωτέρην ἐννοίαν, εὑρίσκεται γεγλυμμένος ἐπὶ ξύλου καὶ κατεσκευάσθη τὸ 1598. Εἶναι ἀετὸς ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ὁποῖου εἰσὶν ἐγκεχαρισμένα, πτέρυγες, οὐραὶ καὶ διάφορα σημεῖα καὶ σχήματα τῆς ἐν γρήσει τότε μουσικῆς. Εἰς τὸ κάτω αὐτῆς ἐπὶ δύο κυματίζουσων ταινιῶν ἡ ἐπιγραφὴ, «*ἐὰν θέλης νὰ μάθῃς τίς ὁ δ ατάξίς τὴν κατασκευὴν τοῦ παρόντος αετοῦ, καὶ τίς ὁ πικροσμήσας οὕτως αὐτὸν, μετάβαλον τὰ σημεῖα ταῦτα εἰς συλλαβὰς καὶ θέλεις μάθει τὸ τε ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ*».

Ἐὰν θεωρήσωμεν ὡς γρίφους τὰ στέμματα ἅτινα ἔχουσι ἐννοίαν, δυνάμεθα ν' ἀνέλθωμεν εἰς ἐποχὰς ἀμνημονεύτους· ἀλλ' ἐὰν ὡς γρίφον θεωρήσωμεν τὴν ἀνάμικτον σύνθεσιν τῶν γραμμάτων καὶ σχεδιογραφημάτων, τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ Ἐνδεικτικοῦ (1859 σελ. 246), μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ ἔθος τῶν Ἀγγλων ἐκκλησιαστῶν τοῦ IE' καὶ IST' αἰῶνος, οἵτινες, μὴ ἔχοντες δικαίωμα νὰ φέρωσι στέμματα, μετεχειρίζοντο ἀντ' αὐτῶν γρίφους. Οὕτω λόγου χάριν, ἐν ζωγραφίᾳ τινὶ ἐφ' ἔβλου τῆς Θεοτόκου, ἐν τῷ καθ' ἑδρικῷ νῶ τοῦ Γλότσεστερ, εὑρίσκεται περὶ τὸ 1480 τὸ ὄνομα τοῦ Ἀμπάτῃ Κόμπτον ἐκπεφρασμένον μὲ τὸ σχῆμα κτενίου (comb) καὶ μὲ τὴν συλλαβὴν Ion ὑπογεγραμμένην μὲ μικροσκοπικοὺς χαρακτήρας. Ἐπὶ δὲ θυρίδος τινος ἐν Λουλιγστὸν, κατὰ τὴν Κομητεῖαν τοῦ Κέντ, τὸ ὄνομα τοῦ Σίρ Ἰωάννου Πέχε (θαυρόντος τῷ 1522) ἐξεφράσθη δι' ὀπίωρος (peach), ἣ προσετέθη τὸ στοιχεῖον e.

Ἐν τῷ οἰκογενειακῷ Λεξικῷ, οὗ τινος ἡ πρώτη ἐκδοσις ἐνεφανίσθη τῷ 1650, εἰς τὰς ἱστορικὰς μελέτας τοῦ Φισάρδ (ἐκδοθείσης τῷ 1575 καὶ πολλὰκις μέχρι τοῦ 1632) καὶ εἰς τὰς ἐνδιαφερούσας εἰδήσεις, ἀποδείξεις καὶ παραδείγματα τῶν διαφόρων γρίφων, τῶν ἐφευρεθέντων οὐ μόνον ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ καὶ εἰς διάφορα ἄλλα κράτη, κατὰ τοὺς αἰῶνας IE' καὶ IST'. τὰς περιεχομένας εἰς τοὺς διαλόγους τοῦ Harsdörfer, ἀπεδείχθη τρανῶς ἡ ὑπαρξίς τῶν γρίφων, πρὸ πάντων εἰς τὸν IST' αἰῶνα· μάλιστα ἡ ὑπαρξίς των εἰς ἀρχαιοτέραν ἐπο-

χὴν εἶναι πιθανωτάτη, καθότι ὁ Tabourot, ὃν δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς πηγὴν ἀπίθανον, διαθέσασαι τὴν ὑπαρξίς τῶν γρίφων ἐν ἐποχῇ ἀρχαιοτέρᾳ τριῶν ἢ τεσσάρων αἰῶνων, ἦτοι κατὰ τὸν IG' ἢ ID' αἰῶνα.

Ἄλλὰ μᾶλλον ἐνδιαφέρον τὴν γνώσιν καὶ ἱστορίαν τῶν γρίφων, εἶναι τὸ συμπέρασμα τῶν ἐρευνῶν τοῦ Hochmann· ἀναγράφομεν αὐτὸ αὐτολεξεί. «Τὰ βηθέντα ἀκολοθοῦντες ἔγνη, συμπεραινέι ὁ συγγραφεὺς, δύνανται ἄλλοι νὰ ἀτενίσωσιν ἀπώτερον (χωρὶς νὰ φθάσωσι μέχρι τῶν ἱερογλυφικῶν τῶν αἰγυπτίων ὡς πρώτων γρίφων, καθόσον ἱερογλυφικὰ καὶ γρίφοι εἰσὶν ἄσχετα ἀλλήλοισι), ὅπως ἀνεύρωσι σύνδεσμον μεταξύ τῶν ἀκολούθων τριῶν περιπτώσεων, ἐὰν ἴρκει ἐν παραδείγμα δι' ἕκαστον αἰῶνα».

Τὸ πρῶτον εἶναι γρίφος, οὗτινος ἀγνοεῖται ἡ χρονολογία. Εἰς τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων τῆς ἀνατολῆς — βεβαίως οὐχὶ ἐκ τῶν τελευταίων — εἶδε κατ' ὄναρ ἐν καιρῷ πολέμου ὅτι ἐξ ἐφόδου ἐκυρίευσεν τὴν Θεσσαλονικίην· παρῆρησέ τις αὐτῷ ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο τῆς πόλεως ἦτο μία εἰδοποίησις. Θες ἀλλῶ νίην. Ἡ μάχη ἐκεῖνη ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐν λόγῳ Ἀυτοκράτορος.

Τὸ δευτέρον εἶναι ἀληθῆς γρίφος, ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος ἐκτεθείς. Ἐπὶ κύλικος, ἀφιερώματος τῶν Θεῶν, ἐγλύφθησαν τὰ ὀνόματα Μάρκος Τούλιος καὶ τὸ ἕτερον (Κικέρων) παρεστάθη δι' ἐνός ἐρεδίνθου (cicer).

Τὸ τρίτον δὲ εἶναι ἀληθῆς καὶ καθαρὸς γρίφος, ἀφορμὴν λαθῶν ἀπὸ τῆς πολιορκίας τῆς Τύρου, γενομένης ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου 322 ἔτη πρὸ Χριστοῦ. Εἶδε κατ' ὄναρ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅστις ἐπολιώρει ἐπὶ 7 μῆνας τὴν Τύρον, ὅτι τῷ ἐπαρουσιάσθη εἰς Σάτυρος. Οἱ ὀνειροκρίται ἐξήγησαν τὸ ἐνύπνιον (Σάτυρος) ὡς γρίφον καὶ τὸ ἀνέγνωσαν Σὰ Τύρος, ἦτοι ἰδιότησσου εἶναι ἡ Τύρος.

Περαιοῦμεν τὴν διατριβὴν ταύτην, μὲ τὴν δημοσίευσιν γρίφου τινὸς λατινικοῦ, ὃν ὁ Ταβουρότ, ὅστις ἀδὲν ἤθελε νὰ κάμῃ οὕτε καν ἕνα γρίφον, ἀλλὰ νὰ δημοσιεῖ μόνον τοὺς παρ' αὐτοῦ ἀπαντωμένους, εἴτε ἀρχαίους, εἴτε νέους, σημαίει εἰς τὸ κατὰ τὸ 1572 τυπωθὲν βιβλιόριόν του, ὅς τις εὑρέθη πρὸς δε καὶ ὡς ἐπιτύμβιος ἐπιγραφὴ εἰς τινὰ τῆς Γερμανίας μέρη. Ὁ Ταβουρότ οὕτω πῶς ἐκτίθησιν αὐτόν.

O cur tua te
B bis bia abit.

Ἡ μετὰ ἐκκολλησιῶν ἐφημερίς τῆς Κυριακῆς, τῶν καθολικῶν οἰκογενειῶν τοῦ 1859, (τομ. 1ος σελ. 184) δημοσιεύει τὸ ἐπόμενον ἐπιτύμβιον.

O QUID TVA TE
BE BIS BIA ABIT
RA RA RA
ES ET IN.
RAM RAM RAM
I I
+ 1716 +

μὲ τὴν παρατήρησιν ταύτην. «Δίδομεν ἐνταῦθα χάριν τῶν περιέργων ἐπιτύμβιον ἐπιγραφὴν, ἣν ἐν ἀρχαία ἐποχῇ ἔγραψε μοναχὸς τις διὰ τὸν τάφον του ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Hildesheim». Ὁ αὐτὸς γρίφος, μὲ μόνην τὴν λέξιν abit ἀντικατασταθεῖσαν ὑπὸ τῆς AVIT καὶ μὲ τὸ es προσθεθεμένον εἰς τὰ ra, ra, ra, ἐδημοσιεῖται τῷ 1857 ὑπὸ τῆς Φιλολογικῆς Ἐφημερίδος (12 Νοεμβρίου ἀριθ. 46), ληρθεῖς ἀπὸ τὰ ἀνάμικτα τοῦ Βέντλεῦ ὡς ἐπιγραφὴ εὑρεθεῖσα ἐν Μονάχῳ ἐπὶ ἀρχαίου μνημείου· ἡ δ' ἐφημερίς τῆς Σιλεσίας τὸν μεταφέρει κατὰ τὸ 1860 ἀπὸ τοῦ Σύμπαν, ὡς ἐπιτύμβιον Γερμανικοῦ τινος κοιμητηρίου.

Ἄλλως τε ὡς καὶ οἱ γρίφοι ἔκαμον πρόδους· τὸ καθ' ἡμᾶς θέλωμεν πειραθεῖ νὰ κάμνωμεν αὐτοὺς πολυσυνθετωτέρους πρὸς μεγαλητέραν τῶν ἀναγνωστῶν μας τέρψιν. (α)
(Ἐκ τῆς Ἰταλικῆς).

A. Σ. ΑΙΒΑΘΗΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ.

Ἡ συλλογὴ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου Λαμαρτίνου εἶναι κόσμος ολόκληρος. Ἡ μεγαλοφυΐα αὐτοῦ φαντασία περιέβαλε μετὰ θαυμασίας γονιμότητος ἅπαντα τῆς φιλολογίας τὰ εἶδη, ποιήσιν, ἱστορίαν, περιηγήσεις, μυθιστορίας καὶ κριτικὴν. Οἱ μεγάλοι νόες διακροῦνται γενικῶς εἰς δύο τάξεις ἀνθρώπων. Οἱ μὲν πεπρωκοισμένοι διὰ θελήσεως ἰσχυρῆς καὶ ἐπιμονῆς ἀκαταμαχίτου παράγουσι ἔργα τέλεια, ἀλλὰ λίαν βραδέως, οἱ δὲ κεκτημένοι φαντασίαν γόνιμον καὶ εὐρείαν, σείουσι μόνον, οὕτως εἰπεῖν, τὸ δένδρον τῆς

(α) Σ. Πισσοῦ. Τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τοῦ Ἰταλοῦ περιεδικογράφου, ἀνεκλαμβάνομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν καὶ ἡμεῖς.

παραγωγής και άνευ κόπου γεννώνται άμέσως άνθη και καρποί.

Ο κύριος Λαμαρτίνος άνήκει εις τήν δευτέραν τάξιν. Μκταίως παρίσταται μεταξύ τών διασημοτέρων ιστορικών και πολιτικών μας άνδρών είναι ποιητής πρό παντός άλλου, ή, μάλλον ειπείν, μόνον ποιητής είναι* ώς εκ τούτου δε υπερέχει και διαπρέπει εις πάντα. Πολλοί απέπειράθησαν να μειώσωσι τήν αξίαν του άνδρός δι' υπερβολικών έγκωμίων, τό τριούτον δε είναι συρμός εν Γαλλία. Όπόταν άπαξ ύψηλή τις διάνοια επιδοθή εις έν είδος και λάβη οικείην θέσιν μεταξύ τών περιφανεστέρων διδασκάλων, άπαγορεύουσιν αυτή να τραπή εις έτερον στάδιον. Όπόσοι βουλευταί και δημοσιογράφοι δεν έκραύγαζον μετά πεποιθήσεως κατά τας πρώτας επί του πολιτικού βήματος έμφανίσεις του κυρίου Λαμαρτίνου: «Αυτή δεν είναι πολιτική! είναι ποίησις!» Και όντως ή πολιτική εκείνη δεν ήτο ως ή πολιτική εκείνων* ήτο ποίησις, δηλονότι ή ύψιστη και αληθεστάτη πολιτική* τί έστι λοιπόν καθ' ύμās, ω τυφλοί, ή ποίησις; Μή δεν είναι αύτη ή εκλαμψις τής αληθείας; Όταν ο κύριος Λαμαρτίνος εικοσαέτης μόλις έγραψε τήν θεόπνευστον ώδήν του: «Η πρόνοια πηδ: τον άνθρωπον, άνεκάλυπτεν έν αυτή τās ύψηλοτέρας θεωρίας τής του Πορφυρίου φιλοσοφίας* όπόταν δε πάλιν εισήρχετο εις τόν πολιτικόν βίον μετά τής γαληνιαίας εκείνης προς τās φατριάς άδιαφορίας, προσεμάντευε τήν μετά είκοσιν έτη κατάληψιν τής άρχής παρά του λαού, ήν ουδεις των περι αυτών έφαντάζετο καν τότε. Μιζ των ημερών τό οικειον αυτού δαιμόνιον, διότι ως ο Σωκράτης έχει και ο κύριος Λαμαρτίνος τό δαιμονιον του, ώθησεν αυτον να γραψη ιστοριαν. «Ελσθε δε απ' ευθείας ως άφειτηριαν τήν σύγχρονον ιστοριαν και έν αυτή διήγησιν τινα, τής προφητείας φέρουσιν τόν τύπον. Τοιούτο τό ένστικτον των ποιητών. Ουδεις ειδεν αυτον τρέχοντα ως τόσοι άλλοι κατόπιν των παλαιων περγαμηνων και των αυθεντικων χειρογράφων. Ουδεις ειδεν αυτον περιτρέχοντα τὰ μέρη ένθα οι Γιρονδίνιοι είχαν βιώσει, ουδ' έρευνηντων τήν ειρικήν των ή τό ικρίωμα των, ουδ' αποπειρώμενον να διασώση εκ τής λήθης άγνωστόν τινα λεπτομέρειαν τής λαμπρας πλην άπαισίας εκείνης ιστορίας. Μετά δεκα έτη, καταθέσας τό βάρος των κοινωνικών ασχολιών υπερ άκόπως έφερον τέως αι ευγενεις χείρες του, έγινετο κριτικός αυτεπαγγέλτος, ως είχαν άνδει-

χθη και αυτεπαγγέλτος ιστορικός. Έν τούτοις όμως απηξίωσε ν' ανασκαλεύση κατά τό λεγόμενον τόν κοινοτόν των βιβλιοθηκών. Έξέδοτο τās αποφάσεις του χωρίς να έγκύψη εις τήν των πραγματειομένων μελέτην και όμως αι αποφάσεις του άνδεδείχθησαν όρθαι. Τούτο δε συνέβη διότι ο κύριος Λαμαρτίνος ήρξατο ως πάντοτε από τής αληθείας και κατέληξεν εις τās λεπτομερείας, ένω άλλοι τούναντίον προσπαθοῦσι να εξακριβώσωσι τήν αληθειαν διερευνηντες μεθ' υπομονής τās λεπτομερείας. Τούτο καταδεικνυσι τήν ποιητικήν ένότητα τήν διακρίνουσαν τόν επιφανή βίον και τ' άπειροπληθή έργα του κυρίου Λαμαρτίνου, οστις δεόν να θεωρηται ο ποιητής του 19. αιώνος, ουχι μόνον ως εκ των στίχων του, άλλ' και ως εκ τής όντως ποιητικής αυτου καρδιάς. Τό κάλλιστον των ποιημάτων του δεν αποτελει ίσως μέρος των νέων μελετών του.

Ο Αλφόνσος Λαμαρτίνος εγεννήθη έν Μακίων τής Γαλλίας τή 21 Οκτωβρίου 1790 εξ ευγενους τινος οικογενείας. Τό πατρωνυμικόν αυτου έπίθετον είναι Δε Πράτ, τό δε Λαμαρτίνος εκληροδοτήθη αυτω παρά τινος εκ μητρός θείου του, οστις τω αφηκε και τήν περιουσίαν του. Η νεότης του κυρίου Λαμαρτίνου υπήρξεν ευτυχής. Έζησε περιστοιχούμενος υπό εριγής; έν τοις οικογενειακοις αυτου κτήμασιν άπερ υπήρξαν δι' αυτον ως πατρεις έν πατριδι. Η ευγενής αυτου μορφή, ήτις σήμεραν παρίστασι παραχρήμα εις τόν θεώμενον αυτην πρότυπον ωραίου μεταλλίου, εκοσμείτο τότε ύφ' όλων των ερθηκικών θεληγέτρων, οι δε σύγχρονοι του λαλοῦσιν εισέτι περι τής κυματοέσεως χρυσης κόμης ήτις περιέστεφε τό μέτωπον του ποιητου. Νεός ών έπισκέψατο τήν Ιταλίαν, ειτα εστάλη εις τήν αυλήν, ένθα και διετέλεσε σωματοφύλαξ του Λουδοβίκου ΙΗ'. Ειδεν εκ του συνεγγυς τό μεγαλειον τής βασιλείας, τής ευφυίας και τής δυστυχίας. Η παλινόρθωσις ήνεωξεν εις αυτον ως και εις τόν Σατωβριάνδον τό τής διπλωματίας στάδιον. Υπήρξεν αλληλοδιαδόχως γραμματεὺς πρεσβείας έν Νεαπόλει και Λονδίνω, επιτετραμμένος έν Τοσκάνη, έμελλε να διορισθη και πρεσβευτής έν Έλλάδι, όπόταν εξεραγή ή επανάστασις του 1830. Κατά τήν εποχήν εκείνην ο κύριος Λαμαρτίνος διετέλει έν όλη αυτου τή δόξη, καθόσον ή δόξα άνηκεν αυτω από τής δημοσιεύσεως του πρώτου συγγράμματός του. Οι οικαιύτης τάξεως

ποιηται δεν έχουν ουτε ανατολήν ουτε δύσιν.

Τό σπουδαιότερον επεισόδιον του βίου του κυρίου Λαμαρτίνου, είναι βεβαίως ή δημοσίευσις των πρώτων αυτου Μελετών, δια τās όποιās ολίγου δειν δεν εύρισκεν εκδότην. Η πρώτη εκδοσις έδημοσιεύθη άνευ ονόματος συγγραφείας και με ολίγας μόνον λέξεις έν είδει ειδοποιήσεως του εκδότη, έν ή ούτος ελάλει περι «δοκιμίων νεανίου τινος», χωρίς ουδε να περιφρονή άλλ' ουδε και να ελπίζη τήν του κοινου ευνοιαν. Τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδες αντιτύπων του πρώτου εκείνου βιβλίου άνηρπάγησαν έν τούτοις έν μέσφ γενικής συγκινήσεως από τής ήμερας δι' εκείνης επαισεν ύπάρχουσα ή επί τής Αυτοκρατορίας πομπώδης και γόνιμος ποίησις. Η Γαλλία και ή Ευρώπη σύμπασα ήσθάνθησαν δι' νέα τις πηγή αισθημάτων άνέβλυζεν εκ τής καρδιάς των.

Επι μακρόν χρόνον ο κύριος Λαμαρτίνος εξηκολούθησεν ένστίχως μόνον γράφων.

Ενυμφεύθη πλουσίαν τινά Άγγλιδα αξίαν συμμέτοχον τής ζωής του και τής δόξης του.

Αποσπορευθείς των πολιτικών υποθέσεων ένεκα λόγων τινων φιλοτιμίας, απέβη εις τήν προς τās περιηγήσεις κλίσιν του και άνεχώρησεν εις Ανατολήν. Περιηγήθη δε ως πρίγκηψ, δηλαδή χωρίς να προσλάβη ψευδώνυμόν τι, καθόσον ο κύριος Λαμαρτίνος κέκτηται τίτλον πρίγκηπος. Ίσως κατά τήν ψυχην είναι δημοκρατίας ειλικρινής, ίσως καταστή άρχηγός δημοκρατικής τινος σχολής, ίσως κατά τό γήρας του αναγκασθη να εργασθη όπως προσπορισθη τὰ προς τό ζήν, ουχι ήττον όμως θα μένη παντου και πάντοτε πρίγκηψ, διότι ή φύσις έπροίκισεν αυτον με καρδιαν βασιλέως.

Είδε δε τήν Ανατολήν ως οφείλει τις να ιδη αυτην, άνέτως και έν λεπτομερεία, ή μάλλον ειπείν, τήν επανείδε, διότι βεβαίως ή ποιητική ψυχή του κυρίου Λαμαρτίνου ειχεν ήδη μαντεύσει αυτην. Αλλ' οιμοι! έν τή περιηγήσει εκείνη απώλεσε τόν τιμαφέστερον θησαυρόν του. Η θυγάτηρ του Ιουλια απέθανεν υπό τās καυστικές του ήλιου ακτίνας, εγκαταλείψασα πληγήν αιωνίαν και αθεράπευτον εις τήν καρδιαν του ποιητου.

Η έν τή Ανατολή περιήγησις εις ήν οφείλομεν συγγράμμα αξιολογητέον (α) έγινετο κατά

(α) Σ. Σ. «Ημείς δ' οι Έλληνες βρεν εκληράνην έσυγ-

τό 1832. Κατά τήν επιστροφήν του ο κύριος Λαμαρτίνος εξελέχθη βουλευτής έν Δυγκέρκης. Έν τή Βουλή εις ουδέν ετάχθη κόμμα, ή μάλλον ειπείν, αυτος μόνος αντιπροσώπευεν έν κόμμα, τή κοινοτικόν, ως πάντες ελεγον, χωρίς όμως ουδεις εκτός αυτου να έννοή τήν τής λέξεως ταύτης αληθή σημασιαν. Τήν επισῦσεν των Γιρονδίνων, ή επανάστασις του φεβρουαρίου άνεδείξε τόν κύριον Λαμαρτίνον δικτάτορα* ήδυνάτο τις να ειπη ότι ή Γαλλία ειχε γαητευθη παρ' αυτου. Έν τή περιωπή εκείνη ο κύριος Λαμαρτίνος ήδυνάτο ν' απολαύση των πάντων, αλλά τὰ πάντα σχεδόν απεποιήθη. Υπήρξε γενναίος κατά των φίλων του και κατά τής ιδίας αυτου φιλοδοξίας, ή γενναίότης δι' αύτη είναι ή μόνη αξιέπαινος εις πολιτικόν άνδρα (α). Η Γαλλία έμενε μετάρσιος, ότε έβλεπεν αυτον ριπτόμενον πρό του όχλου, εισχωρουντα εις τό μέσον αυτου και ότε, αφού καταδάμαζε τὰ πλήθη διά του βλέμματος, του τρόπου και του λόγου του, επανέφερον αυτα μειδιών εις τήν όδόν τής φρονήσεως και του καθήκοντος. Η ψυχή του ποιητου ήσθάνετο μυχίαν τινα αγαλλιάσιν έν τω μεγαλείφ του θεάματος.

Ο κύριος Λαμαρτίνος εγκατέλειψε τήν παντοδυναμίαν ίσως άνευ τινός λυπης και βεβαίως μετ' έντελους ψυχικής γαλήνης.

Κύριος προηγουμένως απεράντων κτημάτων, και αφού εκυβέρνησεν όλόκληρον κόσμον, εύρέθη αϊφνης επί του ουδου του γήρατος απέναντι τής ένδειας και υπό τό άχθος υπερόγκων χρέων.

Δεν είναι έργον μας ν' αναζητήσωμεν τήν πηγήν των μυθωδων αυτων όφειλων, νομίζομεν δε ότι θα προσηγγίζομεν εις τήν αλήθειαν, λέγοντες ότι αι όφειλαί περι των ο λόγος εκληροδοτήθησαν τω κυριω Λαμαρτινω. Εκεινο οπερ ή ιστορία οφείλει να επιβεβαιώση, είναι ότι τά χρέη του ποιητου δεν πηγάζουσιν ουτε εκ τυχηρών παιγνιδίων, ουτε εκ πολυτελείας, καθόσον ο κύριος Λαμαρτίνος ουδέποτε έφρόνησεν ότι ή άταξία είναι προσόν τής μεγαλοφυίας, ο δε ιδιωτικός αυτου βίος υπήρξε πάντοτε τόσον έρρυθμος, όσον και περιφανής ο δημόσιος.

Τοσαῦται τω έγινοντο προτάσεις έν Γαλ-

χωρήσμεν μεν εις τόν περιφανή ποιητήν, άλλ' ήν και ειλθη λησμονήσωμεν ποτε.

(α) Σ. Σ. Συμμερίζονται άρα γε τήν ιδεαν ταύτην οι σημερινοι της Έλλάδος πολιτικοί;

λία και άλλαχου, ώστε ήρκει μόνον γ' αποδεχθῆ τινες, ὅπως ἀπαλλαγῆ ἐξ ὀλοκλήρου τῆς δεινῆς και περιπλόκου θέσεώς του, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον θά ἦτο ἐτι μᾶλλον ὀδυνηρὸν δι' αὐτόν. Ὁ μόνος φίλος παρὰ τοῦ ὀποίου ἠδύνατο νὰ δεχθῆ δωρεάν τινα ἀνευρυθιάσως, ἦτο ὁ λαός, ἀλλ' ὁ λαός δὲν ὑπῆρξε τόσον εὐκολος ὅπως ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν θυσίαν ταύτην. Ὁ κύριος Λαμαρτίνος ἐπεδόθη εἰς ἐργασίαν Ἡράκλειον ὅπως κερδίσῃ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ τὰ ἑκατομμύρια ἐκεῖνα, ἅπερ ἄλλοι μετὰ τοσαύτης συναθροίζουσι εὐχερείας. Ἐπὶ τέλους θά τὸ κατορθώσῃ. Οὐδεὶς ἐν τῷ σταδίῳ τῶν γραμμάτων ζῆ μετὰ τοσαύτης ἀπλότητος, και ἐργάζεται μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς, ὅσον ὁ γηραιὸς οὗτος τῆς διανοίας στρατιώτης, ὁ τῶσας ἄλλας διανοίας ἀναδείξας και ὁ ὑπὸ δόξης περιβαλλόμενος ἀμαράντου. Ἡ πόλις τῶν Παρισίων, ἥτις ἡμέραν τινα θά τῷ ἀνεγείρῃ ἀνδριάντα, τῷ ἔδωκεν ἡδὴ ἄσυλον πρὸ τῶν θυρῶν τῆς. (α)

FONTAIN

ΟΙ ΕΚ ΜΗΑΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΙ.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

1

Ἄλεμβέρτος Ἰωάννης. — (6). Ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις περὶ τὸ 1717. Ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν συγγενῶν του, υἱοθετήθη χάριν εὐσπλαγχνίας ὑπὸ γυναικὸς ὑελοποιοῦ. Ἦτο δὲ εἷς τῶν διασημοτέρων ἀνδρῶν τοῦ 18. αἰῶνος.

Ἐσπούδασε φιλοσοφίαν, νομικά, ἱατρικὴν ὠθούμενος ὅμως ὑπ' ἀκαταμαχῆτου δυνάμεως ἐπεδόθη εἰς τὰ μαθηματικά, ὅπερ ἦτο εὐτύχημα διὰ τὴν ἐπιστήμην ταύτην, ἥτις ἐπλουτίσθη διὰ πολυτίμων ἐργῶν δοξασάντων τὸν συγγραφέα αὐτῶν.

Ὁ Ἄλεμβέρτ συνέγραψε πλεῖστα ὄσα, ἐν οἷς πρωτεύουσιν ἡ *Πραγματεία περὶ Δυναμικῆς* ἡ *Πραγματεία περὶ ἰσορροπίας και κινήσεως τῶν ῥευστῶν* και αἱ σπουδαιόταται και ἐπιστημονικαὶ *Σκέψεις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ ζητήματος τῶν ἀέρων*.

(*) Σ. Σ. Ἰλ. Ἡ ἀνωτέρω βιογραφικὴ μελέτη ἐγράφη ζῶντος τοῦ ἐπιφανοῦς ποιητοῦ, ὅστις ἐτελεύτησεν ἐν Παρισίοις τῇ 16[28] Φεβρουαρίου 1869.

(3) Alembert.

Ὡς φιλόσοφος ἐγκατέλιπεν ἡμῖν ἀξιολογώτατον Λεξικὸν τῶν ἐπιστημῶν, μίαν ἱστορίαν τῶν Ἰησοῦιτων, μεταφρασὴν τοῦ Τακίτου και ἄλλα σπουδαιότατα ἔργα.

Ἐτιμήθη διὰ τῆς φιλίας Φριδερίκου τοῦ Β' και Αἰκατερίνης τῆς Β'. ἥτις και τῷ προσέφερε θέσιν ἐπιζήλον ἐν τῇ αὐλῇ τῆς. Ἀπέθανε κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1783.

2

Ἀρκράϊτ Ῥιχάρδος. — (α). Πτωχὸς κουρεὺς γεννηθεὶς ἐν Ἀγγλίᾳ περὶ τὸ 1712.

Ἐν τῷ μετριόφρονι ἔργῳ του ἀνεκάλυψε μηχανὴν βαμβακοκλωστικὴν, ἥτις ἔως τότε ἐκινεῖτο διὰ χειρὸς και μὲ μεγάλην τῶν ἐργατῶν ὠφέλειαν.

Ἡ μεγάλη αὐτῆ ἀνακάλυψις κατ' ἀρχὰς ἐπολεμήθη ὑπὸ τῶν φθονερῶν, οἵτινες ἤρεθησαν κατ' αὐτοῦ τὸν ὄχλον· οἱ ἐργάται τοῦ βαμβακος ἐστασίασαν και ἐλαφυραγώγησαν τὸν οἰκίσκον τοῦ πτωχοῦ Ἀρκράϊτ, ὅστις ὑπεχρεώθη νὰ δραπετεύσῃ ἵνα σωθῆ. Παρελθουσῶν ὅμως τῶν πρώτων ἐκεῖνων στιγμῶν τοῦ ἐρεθισμοῦ, ἐπανήλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου, τῇ ἀρωγῇ πλουσίου κτηματίου, κατώρθωσε νὰ ἴδῃ θριαμβεύουσαν τὴν ἐφευρέσιν του.

Μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν τινῶν, ὁ πρῶν κουρεὺς ἐγένετο ζάπλουτος, και κατὰ τὸν θάνατόν του (1789) ἀρῆκε τοῖς κληρονόμοις του κεφάλαιον ἐκ 3 ἑκατομμυρίων λιγῶν στερλινῶν!

Ἡ περισπούδαστος ἀνακάλυψις του ἐπιφέρει σήμερον τῇ Ἀγγλίᾳ εἰσόδημα 900 ἑκατομμυρίων φράγκων κατ' ἔτος, ἐνῶ πρὸ τῆς ἐφευρέσεως ἡ βαμβακοκλωστικὴ ἔφερε μόνις 50 ἑκατομμύρια.

3

Ἀγαθοκλῆς. — Ἐκ Σαρακουσῶν. Ἡγεμῶν τῶν Σαρακουσῶν και μεγάλου τῆς Σικελίας μέρους. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 280 ἔτος ἐκ πατρὸς κεραμέως, οὗτινος τὴν τέχνην μετῆλθε και ὁ Ἀγαθοκλῆς κατὰ τὰ πρώτα τῆς νεότητός του ἔτη. Ἐγκαταλιπὼν ὅμως ἔπειτα τὴν οἰκογενειάν του, κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης. Ἀνὴρ μοναδικῆς ὠραιότητος, ἐνυμφεῦθη τὴν χήραν τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Ἀγριγέντου, και διὰ τῶν θησαυρῶν τῆς συζύγου, κατέστη εἰς τῶν πλουσιωτέρων Σαρακουσίων.

(*) Arkrigt.

Εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ δήμου διέπρεπε διὰ τὴν εὐγλωττίαν του, και ἠδυνήθη νὰ διακριθῆ εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον.

Αἱ Σαρακουσαί, δημοκρατικῶς τότε κυβερνόμεναι, ὑφίσταντο συνεχῶς τὰς ἐφόδους τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόμματος, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὀποίου ἦν ὁ Σωσίστρατος, προσωπικὸς ἐχθρὸς τοῦ Ἀγαθοκλέους. Ἐξορισθεὶς ὑπὸ τῆς ἀντιθέτου μερίδος, ἐπανεκάμφεν εἰς τὴν πατρίδα μετὰ τὴν κατάρχησιν τῆς Δημοκρατίας και τότε τῷ προσεφέρθη βραβειὸς τοῦ Στρατηγοῦ και ἐνετάλην ἀκατὰ τὴν εἰς τὴν συμφιλίωσιν και καταστολὴν τῶν κομμάτων. Ἰσχυρὸς ὡς ἐκ τῆς χρηρηθείσης αὐτῷ ἐνόπλου δυνάμεως, και ἠνωμένος μετὰ τὸ ταραχθεῖσθαι και φατριαστικώτερον μέρος τοῦ λαοῦ, συνέλαβε και ἐθανάτωσε τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόμματος, ἐγκαταλείπων τοὺς φίλους των και συγγενεὶς εἰς τὴν μανίαν τοῦ στρατοῦ. Διηγεῖται ἡ ἱστορία ὅτι ἐν τῇ συμπλοκῇ ταύτῃ ἐσφάγησαν 4,000 ἀνδρῶν και ἐδραπέτευσαν 6,000. Ὁ Ἀγαθοκλῆς μετὰ τὴν πράξιν ταύτην διεδήλωσεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ζῆσῃ ὡς ἰδιώτης, ἀλλ' οἱ συμπολίται αὐτοῦ τὸν ἐβίασαν νὰ δεχθῆ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ἐπὶ τέλους ἐδέχθη. Ἐκυβέρνησεν ὡς ἀπόλυτος Μονάρχης μετὰ τὸν τίτλον τοῦ Κυβερνήτου. Ἦν ἐνεργητικὸς, πολιτικὸς και τῶν πτωχῶν ὁ προστατής, ὧν κατήργησε τὰ χρεῖα και ἐδωρήσατο γαίας.

Ἀπεβίωσε δὲ ἐβδομηκοντούτης μετὰ 28 ἐτῶν βασιλείαν.

4

Βεσσιέρ Ἰωάννης Βαπτιστής. — Δούξ τῆς Ἰστρίας και στρατάρχης τῆς Γαλλικῆς αὐτοκρατορίας, φονευθεὶς ὑπὸ σφαίρας τηλεβόλου ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Λούτζεν τῇ 1η Μαΐου 1813, ἐγεννήθη ἐν Πρεϊσάκ, εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ Λότ.

Κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Δουδοβίκου 13' ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης, και εἶτα προεβιβάσθη ὑπαξιωματικὸς εἰς τὴν λεγεῶνα τῶν Πυρρηναίων, και διὰ τὰ ἀνδραγαθήματά του ἐλάβε τὸν βαθμὸν τοῦ Λοχαγοῦ.

Ἐλαβε μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἰταλίας, διεκρίθη εἰς τὰς μάχας τοῦ Ρίβολν, τῆς Φαβορίτας και τοῦ Ρεβερέδου, και ἠξιώθη τοῦ βαθμοῦ ταγματάρχου.

Ἐν Βάγκραμ σφαίρα τὸν κατέρριψεν ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἀλλ' ἵππεύσας πάλιν, ἔκαμεν τὸν ἐχθρὸν νὰ πληρώσῃ ἀκριβῶς τὴν πληγὴν ἣν τῷ ἐπήνεγκεν.

Ἐν ταῖς μάχαις τῆς Ἰσπανίας ἔδραψε δάφνας πολλὰς ἡ ἀνδρία του και ἡ ἰκανότης του ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς μεγάλους βαθμοὺς, και ἀξιώματα, ἀποκαταστήσασαι αὐτὸν ἑνα τῶν ἐνδοξοτέρων στραταρχῶν τῆς Γαλλίας.

5

Βιαγκίνης Ἰωσήφ (1). Βολωνὸς χωρικός, δοξάσας τὸ ὄνομα διὰ πράξεων ἠρώσμου και ἰκανότητος εἰς τὰς μάχας τοῦ Ναπολέοντος.

Ἄπλοῦς ἐπιλεκτός, ἐπολέμησεν ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου καθ' ὅλας τὰς μάχας ἐφαίνετο πρῶτος μὲν εἰς τὴν προσβολὴν, τελευταῖος δὲ εἰς τὴν υποχώρησιν. Ἦτο γενναῖος μέχρι παραφορᾶς. Διηγούται ὅτι κατὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ φρουρίου Olivo, ῥιφθεὶς μόνος του κατὰ τῶν εἰς φυγὴν τραπέντων ἐχθρῶν, τοσοῦτον ἐνέπνευσεν αὐτοῖς τρόμον, ὥστε ἐννέα ἐξ αὐτῶν κατέθεσαν τὰ ὄπλα και ἐκνήρυχθησαν αἰχμάλωτοι αὐτοῦ. Ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ Στρατηγοῦ Σασέτ ὀποῖαν ἐπεθύμει ἀμοιβὴν διὰ τὴν γενναίαν ταύτην πράξιν του, ἀπήντησε: «τὴν τιμὴν τοῦ νὰ εἶμαι πρῶτος εἰς τὴν ἐφοδὸν τῆς Ταρραγώνης»· τιμὴ ἀπηννηθεῖσα αὐτῷ παρουσία σύμπαντος τοῦ στρατοῦ.

Ἐπὶ κεφαλῆς τριάκοντα ἐπιλεκτῶν ὤρμησε θαρραλέως κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὀχυρωμάτων· ἐπληρώθη, ἠγωνίσθη, ἐνίκησε και ἔπεσε πλήρης δόξης τὴν 20 Ἰουνίου 1811.

Τὸν ἀνδρεῖον τοῦτον Ἰταλὸν ἀνεμνήσθη ὁ στρατηγὸς Δεμάρκ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ μνήματος τοῦ διασῆμου Σασέτ ἐκφωνηθέντα παρ' αὐτοῦ ἐπικήδειον.

6

Κολβέρτος Ἰωάννης Βαπτιστής. — (2). Διάσημος ὑπουργὸς τοῦ Λουδοβίκου 18'. γεννηθεὶς ἐν Ράιμς, και διατελέσας ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν εἰς ἔμπορὸν τινα ὕψασμάτων.

Διεκρίθη εἰς τὰ πολιτικά, και ἐπροστατεύθη ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου Μαζζαρίνου, ὅστις ταχέως τὴν προήγαγε, διότι ἐτι νέον ὄντα διώρισεν αὐτὸν σύμβουλον τῆς ἐπικρατείας.

Ὅτε ὁ καρδινάλιος ἐπῆσχε, περιεκυκλώθη κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου του στιγμὰς ὑπὸ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας· στραφείς δὲ πρὸς τὸν Ἡγεμόνα του, τῷ εἶπε: τὰ ἐξῆς ἐλάμβαν

(1) Bianchini.

(2) Kolbert.

λειότατε, σὰς ὀφείλω τὸ πᾶν, ἀλλὰ νομίζω ὅτι κατὰ μέγα μέρος ἐξοφλῶ τὸ χρέος μου, ἀφίνων ἡμῖν τὸν Κολβέρτον.

Διωρίσθη ἀκολούθως γενικός διαχειριστὴς τῶν δημοσίων προσόδων, ὅπερ ἦν τὸ πρῶτον τοῦ Κράτους πολιτικὸν ἀξίωμα.

Ὁ Κολβέρτος ὄφειλε νὰ ἀγωνίζετο κατὰ τῆς σπατάλης τοῦ βασιλείου, καὶ νὰ καλύπτῃ τὰ ἐξοδα τῶν ἀτελευτήτων πολέμων οὓς ἡ Γαλλία ὑφίστατο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ἡ διαχείρισίς του ἀπεδείχθη πρότυπον διαχειρίσεως. Ὁ διάσημος οὗτος ἀνὴρ ἀπέθανε τῆ 6 Σεπτεμβρίου 1863.

7

Κολλάτος Ἀντώνιος. — (α) Διάσημος μαθηματικός γεννηθεὶς ὑπὸ γονέων εὐτελῶν ἐν Βενετία τῆ 22 Ἀπριλίου 1765.

Ἐσπούδασεν εἰς τὸ πατριαρχικὸν ἱεροσπουδαστήριον, ἀμαζών τότε, τὰ μαθηματικά, εἰς τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀπεριόριστον κλίσιν. Εἶτα ἐσπούδασεν ὑπὸ τὸν ἀββᾶν Μιόττην, διάσημον φυσικόν, ὅστις ὑπερηγάπα αὐτόν. Εἰκοσαπενταετῆς ὁ Κολλάτος ἐξέδωκε διαφόρους ὁμίλιας περὶ τοῦ τρόπου τοῦ σπουδάζειν τὰ μαθηματικά, ἐν αἷς καταφαίνεται ἡ ἐπιστημονικὴ του ἐμβριθία. Συνειργάσθη σπουδᾶς εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν *Φυσικῶν συμβάσεων τοῦ Λονδίνου*, καὶ τῆ 1795 διωρίσθη παρὰ τῆς Βενετικῆς Κυβερνήσεως καθηγητὴς τῆς φυσικῆς καὶ τῶν μαθηματικῶν.

Ἐπισκέφθη τὴν Ὀλλανδίαν καὶ μέγα μέρος τῆς Γαλλίας ὑπεδέχθη ἀπανταχοῦ με τιμὰς ὑπὸ τῶν σοφῶν καὶ κυρίως ὑπὸ τοῦ διασήμευ Λαγκράγια, μετ' οὗ ἐτήρησεν αἰετοτε μεγίστην φιλίαν.

Τῆ 1802 ἐδημοσίευσεν ἐν Μεδιολάνοις τὸ περὶ διαφορικοῦ ὑπολογισμοῦ σύγγραμμα, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ Πυροβολικοῦ, καὶ εἶτα τοιοῦτος εἰς Παδούην, ἐνθα ἐτελεύτησε τῆ 13 Ἰουλίου 1820.

Ὁ Κολλάτος ἐπρόβλεπε τὴν ἐπιστήμην δι' ἔργων σπουδαιωτάτων, ἐν οἷς προεξάρχει ἡ ἀναλυτικὴ γεωμετρία καὶ ἄλλα.

8

Κολλῖνος Γουλιέλμος. — (β) Διάσημος ἄγ-

(α) Collalto.

(β) Collins.

γλος ποιητὴς, υἱὸς πιλοποιοῦ, γεννηθεὶς ἐν Κιγκινστέρῃ τῆ 1720.

Ἐσπούδασεν ἐν Ὁξφόρδῃ, καὶ εἶτα ἀπῆλθεν εἰς Λονδίνον πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας.

Τῆ 1742 ἐξέδοτο τόμον ἐπιγραφόμενον, *Βουκολικά τῆς Ἀνατολῆς*, καὶ μετὰ τινὰ ἔτη τὰς περιγραφικὰς καὶ ἀλληγορικὰς ᾠδὰς του, αἵτινες ἀνεδείξαν αὐτόν ἕνα τῶν πρώτων λυρικών ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, καὶ περιέβαλλον αὐτόν με ἰκανὴν δόξαν.

Ἀλλὰ καταδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν φθονερῶν, καὶ ἀκροσφαλοῦς τυγχάνων ὑγείας, ἀπεβίωσε νεώτατος ἐν τῇ ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ τῶν 36 ἐτῶν.

9

Κονδούτσος Ἀνδρέας — (α) Περιφημὸς γλύπτης καὶ ἀρχιτέκτων, υἱὸς χωρικοῦ, γεννηθεὶς ἐν Σανσοβίνῳ τῆς Τοσκάνης τῆ 1460.

Προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ Σίμωνος Βεσπούτση, ἀρχόντος τοῦ Σανσοβίνου, ἐστάλη εἰς Φλωρεντίαν, ἐνθα ἐν τῇ σχολῇ τῶν καλλιτεχνῶν ἀνεδείχθη εἰς τῶν πρώτων τῆς ἐποχῆς του γλυπτῶν.

Οὗτος εἶναι ὁ καλλιτέχνης τοῦ ἐξαισίου συμπλέγματος τοῦ παριστόντος τὸν Ἰησοῦν, τὴν Θεοτόκον καὶ τὴν Ἁγίαν Ἀννὴν, ὅπερ θαυμάζεται καὶ σήμερον ἔτι ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγ. Αὐγουστίνου ἐν Ῥώμῃ, ἔργον, ὅπερ ὁ Βαζάρης ἐκήμερξεν ὡς θαυμάσιον.

ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Λέοντος Γ'. ἔκαμε τῆ ἐπιταγῇ τοῦ ποντίφηκος τὰ ἐξαισια ἀνάγλυφα τὰ περικοσμοῦντα τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀγίου οἴκου τοῦ Λορέτου.

Ἐπῆρξε διδάσκαλος τοῦ ἐνδόξου Ἰακώβου Ταττίου, καὶ ἔγραψε διατριβὴν ἀξιόλογον περὶ τῆς τέχνης τοῦ κατασκευάζειν διακοσμήσεις τῶν θεάτρων. Ἀπεβίωσε περὶ τὸ 1529.

10

Δαβὶδ Οὐμφρέδος. — (β) Μέγας ἐπιστήμων ἄγγλος, γεννηθεὶς ἐν τῇ κομητείᾳ τῆς Κερνουάλης τῆ 17 Νοεμβρίου 1778 ὑπὸ γονέων ἐργατῶν.

Τοιαύτην εἶχε πρὸς τὸ μαθάνειν κλίσιν, ὥστε ἐν ὀλίγοις ἔτεσιν ἐγένετο κἀρχηγὸς τῆς χημείας, τῆς

(α) Conducci.

(β) Davy Umfredo.

χειρουργικῆς, τῆς ἀρκιτολογίης, τῶν μαθηματικῶν καὶ πολλῶν γλωσσῶν.

Εἰκοσαετῆς προσελήθη εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς πνευματικῆς Ἀκαδημίας τῶν Βριστόλης, καὶ μετ' οὗ πολὺ ἐξέδωκε σύγγραμμα περὶ φωτῆς, μετ' ἐπισημνῆς θεωρίας ἐπὶ τῆς εἰσπνοῆς, ὅπερ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν πολλῶν αὐτοῦ βιογράφων, ἀποδεικνύει τὴν μεγαλοφυῶν του.

Εἶτα ἐξέδωκε τόμον: «Φιλοσοφικο-ἱστορικοῖς ἔρευνας περὶ ἀερίου τοῦ νιτρικοῦ οξέως καὶ τῆς εἰσπνοῆς του».

Τῆ 1801 ἐγένετο καθηγητὴς τῆς χημείας εἰς τὴν βασιλικὴν ἀκαδημίαν τοῦ Λονδίνου.

Διὰ τῶν περισπουδᾶστων αὐτοῦ ἀνακαλύψεων, κατέστρεψε τὰς θεωρίας τοῦ Λαβοασιέρ περὶ τῶν οξέων καὶ ἔλαβε παρὰ τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας βραβεῖον ἐκ 3,000 λιβρών.

Μετὰ τὸ 1812 ἐδημοσίευσεν τὸ ἀξιολογώτατον ἔργον του «Στοιχεῖα χημικῆς φιλοσοφίας» καὶ «Στοιχεῖα τῆς χημικῆς, ἐφρημοσμένης ἐν τῇ γεωπονίᾳ».

Εἶναι ἐφύρσεις αὐτοῦ ἡ λυχνία τῆς ἀσφαλείας, ἣν μεταχειρίζονται εἰς τὰ ὠρυχεῖα, ὅπως διασωθῶσιν ἀπὸ τὰς ἐκρήξεις τοῦ ἀερίου.

Ἐν ἐπιστημονικῇ περιηγήσει αὐτοῦ ἐν Σουηδία, ἠσθένησε βαρῶς καὶ ἀπέθανε τῆ 28 Μαΐου 1829.

11

Δεφρὸς Δανιὴλ. — (α) Διάσημος μυθιστοριογράφος καὶ ἱστορικός ἄγγλος, υἱὸς κρεοπώλου τοῦ Λονδίνου ἐγεννήθη περὶ τὸ 1661.

Νεὸς ὢν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ἰακώβου Β' συνωμοσίαν, καὶ διέφυγε τὴν ἀγγλίαν δραπετεύσας.

Ἐπανακάμψας μετ' ὀλίγα ἔτη εἰς τὴν πατρίδα, ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν, καὶ ἐδημοσίευσεν ἐγχειρίδιον περὶ τῶν πολιτικῶν, χάριν τοῦ ὁποίου ἤξιωθη τῆς κυβερνητικῆς εὐνοίας.

Κατὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασιν τῆς Ἀννης Στούαρτ, ὁ Δεφρὸς, ὅστις ἦν ἀντιπολιτευόμενος τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἐδημοσίευσεν διατριβὴν ἐν ἣ ἀναφανδὸν ἐξήλεγχε τὰ ἔχοντα τὴν πλειοτέραν ἐν τῷ βουσιεῖν ἐκπρόσην πρόσωπα.

Ἀνεκρίθη καὶ καταδικάσθη εἰς φυλάκισιν. Μετὰ ἐν φυλακίσεως ἔτος, καὶ πρὶν ἢ ἀπελευθερωθῆ, ἔγραψε φυλλαδίον ἐν ᾧ ἐπανέλαμβάτων

(α) De Foe.

τὰς ἐπικρίσεις τοῦ πρώτου, προσέθετεν ἐτι πλειόνας, μεγαλειτέρας καὶ ἐντονωτέρας. Καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐπλήρωσε τὴν ἀφροσύνην του διὰ μακρὰς καθεύξεως.

Σωφρονισθεὶς ὑπὸ τῆς πείρας, ἐγκατέλιπε τὴν πολιτικὴν χάριν τῆς φιλολογίας.

Εἰς τὸν κάλαμον αὐτοῦ ὀφείλονται, τὰ συμβάντα τοῦ *Robin ὄνος*, διήγημα ἀπλοῦν καὶ δημοτικώτατον, ἀξιοθῶν τῶν ἐπαίνων τοῦ Βάλτερ Σκόττ. *Αἱ τύχαι τοῦ Μὲν Ἰ Φλάττερς. Ἡ ἱστορία τοῦ Λοιμοῦ. Τὰ συμβάντα τοῦ πλοιάρχου Στ. κλειταρ*, καὶ ἄλλα ἔργα.

Ὁ Βάλτερ Σκόττ ἐπέβλεπε σκέψεις τινὰς περὶ Δεφρὸς οὗτος ἔγραψεν οὗτος εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καὶ ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου, ὀφελόμενος ἐκ τῶν νεανικῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῶν ὄσων ἐν τῇ κοινῶν συνήντα, ἅπερ αἰετοτε ἐχρησιμοποιοῖται

Ἀπέθανεν ἐν Λονδίῳ τῆ 1731.

12

Δεπαρσιῦ Ἀντώνιος. — (α) Υἱὸς πτωχοῦ χωρικοῦ τῆς Νίμης ἐγεννήθη περὶ τὸ 1700.

Σπουδᾶς εἰς τὸ ἐν Αὐωνῇ γυμνάσιον ἀναλώμασι προστάτου τινὸς καὶ συμπατριώτου του, πλουσίου κτηματίου, κατέστη εἰς τῶν πρώτων μαθηματικῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Τελειώσας τὰς σπουδὰς του, μετέβη εἰς Παρισίους καὶ ἐνταῦθα κατασκευάζεν ἡλιακὰ ὠρολόγια.

Ἀποκτήσας διὰ τοῦ ἔργου τούτου ὀλίγα χρήματα, ἐπεδόθη εἰς τὰ μαθηματικά, δι' ἅπερ ἠσθάνετο ἀπεριόριστον κλίσιν.

Μετὰ ταῦτα κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ βασιλικοῦ κήνωρος καὶ ἐνεγράφη εἰς διαφόρους ἐπιστημονικὰς ἀκαδημίας, ἐν αἷς αἱ τῶν Παρισίων τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Στοχολμίας.

Ἐξέδωκε διάφορα συγγράμματα, ὧν προεξάρχουσιν οἱ *ἀστρονομικοὶ μῦθοι καὶ τὸ Ἐργερίδιον εὐθυγραμικῆς καὶ σφαιρικῆς τριγωνομετρίας*.

Ἀπέθανε δὲ ἐν Παρίσις περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1768.

(ἀπελευθερ.)

Α. Ε. ΑΙΘΑΘΗΚΟΠΟΥΛΟΣ.

(α) Deparsieu.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΔΙΞΩΝΟΣ.

Τὴν ῥωσικὴν φιλολογίαν ἐπλούτισεν ἀρτίως ὁ ἄγγλος Δίξων, ἐκδοῦς τὰς ἐν τῷ εὐρεὶ ἐκείνῳ κράτει περιηγήσεις του καὶ εἰκονικώτατα περιγράφας τὰς συνήθως γινόμενας λιτανείας εἰς Σολοβέσκ, Περσέσκ, Ἄγ. Γεώργιον καὶ Τροΐτσαν. Ἐν μὲν τῇ Σκελίᾳ καὶ τῇ νοτίῳ Γαλλίᾳ ἀτακτοὶ ὄμιλοι γυναικῶν καὶ παιδίων περιφέρονται εὐθυμοὶ κατὰ τὸν τρυγητὸν, εὐωγούνται, μεθύσκονται καὶ τελοῦσι παντοῖα ὄργια ἐν Ῥωσσίᾳ τὸνναντίον (ὡς ἀφηγεῖται ὁ Δίξων) περὶ τὴν λήξιν τοῦ ἔτους φοιτῶσιν οἱ εὐλαβεῖς Μοσχοβίται εἰς τοὺς τάφους καὶ τὰς σοροὺς τῶν ἁγίων τῶν ἵνα προσκυνήσωσι τὰ ἱερὰ λείψανα πάντες βραστάζουσι βράβδον ὀδοιπορικὴν, ψάλλοντες ἢ προσευχόμενοι καὶ γονυπετοῦντες ἐνώπιον τῶν παρεκκλησίων. Συναυλοὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπάρχουσιν αἱ γυναῖκες· μόνον τὰ πεδία κλαυμθηρίζουσιν ἐπαιτοῦντα καὶ οὐχὶ μικρὰν συλλέγουσι ποσότητα χρημάτων καὶ ἐδωδύμων, διότι ὁ τὴν θύραν κρούων προσκυνητὴς, νομίζεται, κατ' ἐκείνας μάλιστα τὰς ἡμέρας, ἄγγελος ἀποστελλόμενος ἐξ οὐρανοῦ. Ἐνιοὶ τῶν προσκυνητῶν εἶναι ἀγύρται· οἱ ποιμένες λ. γ. καταλείπουσι τὰ ποιμνία των, ἀπαλλασσόμενοι τότε πάσης φορολογίας, λαμβάνουσι τὴν βράβδον καὶ τὴν φιάλην, πωλοῦσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς σταγόνας ὑδάτος ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, τίμιον ξύλον, ἢ βράχος τι τοῦ ἀρράφου χιτῶνος καὶ διηγούντα πολλὰ καὶ θαυμάσια πρὸς τὰ κεγηνότηα πλήθη. Ἄλλ' οἱ τοιοῦτοι ἀγύρται εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος· μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλοῦσοι καὶ πένητες, εὐπάρτιδοι καὶ ἀφανεῖς ἀναμίγνυνται ἀλλήλοις, συμπροσεύχονται καὶ συνδειπνοῦσι καὶ πραγματικῶς συναισθάνονται τὴν ἀπέναντι τοῦ θεοῦ ἰσότητα ἀπάντων τῶν ἀνθρώπων. Ὡς οἱ εἰς Μέκκαν χατζήδες, οὕτω καὶ ἐν Ῥωσσίᾳ οἱ προσκυνηταὶ ὑπολαμβάνονται ἱεροὶ καὶ ἀπαραβίαστοι. Οἱ ἀγρόται φιλοξενοῦσιν αὐτοὺς ὡς περ τοὺς ἀγγέλους ὁ Ἀβραάμ καὶ τοὺς ὀδηγοῦσι πολλὰς λεύγας ἐν τῇ ὀδοιπορίᾳ των. Ὁ χωρικός ὁ μὴ λαμβάνων ἀδειαν παρὰ τῆς ἐπιτοπιοῦ ἀρχῆς· νὰ παρακλούθῃ τὴν λιτανείαν, προσφέρει τὸν τελευταῖον ὀβολὸν του τοῖς βακενδύταις προσκυνηταῖς ἵνα τὸν δώσωσι τοῖς μοναχοῖς πρὸς ψυχικὸν ὄφελος ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. Πλέον ἢ ἀπαξ συνέβη νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν προσκυνητῶν διάφοροι κατὰδικοὶ δραπετεύσαν-

τες ἐκ τῶν μεταλλείων τῆς Σιθρίας. Χωρικός τις ἐν Ἀρχαγγέλω οἰκῶν, ἐρίσας ποτὲ πρὸς τὸν πατέρα του, τὸν ἐφόνευσε κρυφίως· ἢ πράξις του θὰ ἔμενεν ἀγνωστος, ἐὰν μὴ ἦτο μάρτυς αὐτῆς ὁ φίλος καὶ γείτων ἐκείνου Βάγκας. Ὁ δολοφόνος παρετήρησεν ὅτι ὁ δεῖσιδαίμων Βάγκας νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν προσήγετο γονυπετῆς μετὰ δακρῶν ἐνώπιον τῆς εἰκόνης καὶ ἐγένετο πάντοτε ἰσχυρότερος· ἐρωτήσας νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν, ἤκουσε μετὰ φρίκης ὅτι ὁ γείτων ἐβασανίζετο ὑπὸ τῶν ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως ἐφ' ὅσον ἐσιώπα. «Ἐὰν μὲ προδώσῃς θὰ πῶ τὸ αἷμά σου». Ἐντρομος ὁ Βάγκας ἐφάνερωσε τὰ πάντα εἰς τὴν ἀστυνομίαν, τὸ δὲ δικαστήριον κατεδίκασε τὸν πατροκτόνον εἰς τὰ μεταλλεῖα. Ὁ κατὰδικος ἦτο πλήρης θάρρους, ὁ Βάγκας ἐτρεμὲν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς καταδίκης, ὁ χωρικός εἶπε τῷ Βάγκᾳ: «μὴ λησμονήσῃς τοὺς λόγους μου· σήμερον σὺ μὲν θριαμβεύεις, ἐγὼ δὲ μεταβαίνω εἰς Σιθρίαν· θὰ ἐπανεέλθω ἕως εἰς τὴν οἰκίαν σου καὶ τότε θὰ πῶ τὸ αἷμά σου». Πολλὰ ἔτη παρήλθον, ἀλλὰ πάντοτε ὁ Βάγκας ἐφαντάζετο ὅτι ἐκάστη νύξ ἦτο ἡ τελευταία τῆς ζωῆς του. Μίαν πρωτὴν εὐρέθη ἄπνους ἐπὶ τῆς κλίνης· ἢ κεφαλὴ ἦτο κεχωρισμένη ἀπὸ τοῦ ἄλλου σώματος· ὁ φονεὺς ἐρρόγγαζεν ἐν τῷ ἐγγύς πνευματοπωλείῳ. Δραπετεύσας οὗτος ἐκ τῶν μεταλλείων, διήλθε τὴν ἀσιατικὴν Ῥωσσίαν, τὰ Οὐράλ καὶ τὰς χιονοσκεπεῖς ἐρημίας τοῦ Πέρμ. Μετὰ τῶν προσκυνητῶν ἐφθασεν εἰς τὸν Ἀρχαγγέλον, ἐκρύβη εἰς τὸ πλησίον δάσος, νυκτὸς δὲ ἐτέλεσε τὴν ἀπειλήν του. Ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα καταπληκτικὰ ἐπεισόδια διηγείται περὶ τῶν Ῥώσων ὁ ἄγγλος περιηγητής.

Εἰς λαὸν εἰς τὸν ὅποσον ἐπιβάλλουσι σιωπῆν οἱ κλέπται ἐνεργοῦσι καὶ οἱ κλεπτόμενοι σιωπῶσιν· εἰς λαὸν ὅμως, τοῦ ὁποῖου ἕκαστος πολίτης εἶναι ἐνεργὸν μέλος τοῦ ἔθνους, καὶ ἔχει

τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους, οἱ κλέπται κρύπτονται καὶ οἱ κλεπτόμενοι φωνάζουσι καὶ ἐνεργοῦσι.

Θέλεις νὰ μάθῃς ποῖαν τάξιν κατέχει εἰς τὸν πολιτισμὸν λαός τις; Ἀριθμησον τὰς ἐκδοδόμενας ἐφημερίδας· εἶναι ἀλάνθαστον θερμομέτρον· καὶ διατί; Διότι ἡ ἀλήθεια οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ὁ νόμος ὁ διοικῶν τὸν ἠθικὸν κόσμον.

EDOUARD LABOULAIH.

Μέλλον, τῆς τύχης παίγιον, τοῦ βίου εἰρηνία, Λέξις οὐδὲν σημαίνουσα ἢ πάροδον τοῦ χρόνου, Καὶ φάρμακον ὅπερ ῥοφᾷ παρούσα ἢ πικρία, Ὅπως ἐπέβη αὐριον μετὰ ὁμοίου πόνου!

Δ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἦραϊα πτηνὰ, γνωρίζετε τὸν ἄνθρωπον; Εἴτε κρεωπώλης, εἴτε στρατιώτης, εἴτε κυνηγὸς εἶναι, τουφεκίζει, σπαθίζει, δέρει, καὶ ἠδύναται εἰς τὴν χύσιν τοῦ αἵματος. Οἱ ἦττον σκληροὶ εἶναι ἐκεῖνοι τοὺς ὁποῖους ὀνομάζουσι Δημίους.

P. S. DE. BERANGER.

Εἰς τὸν μεστὸν πονηρίας καὶ δολιότητος τοῦτον κόσμον, ἐκάστη ἀρετὴ τοῦ Δικαίου, εἶναι ὄπλον τῆς κακίας.

LAMARTINE.

Πολλοὶ εὐρίσκονται φίλοι διὰ τὸ φαγητὸν καὶ ποτὸν, διὰ σπουδαῖον ὅμως πρᾶγμα ὀλιγίστοι.

ΘΕΟΓΝΙΣ

Ὁ λόγος εἰς τὸν ἄνδρα εἶναι ὄπλον ἰσχυρώτερον τοῦ σιδήρου.

ΦΑΚΥΛΙΑΔΗΣ.

Ἡ φωνὴ εἶναι μουσικὴ ἀλλοιοῦσα παραδόξως τὴν ἔννοιαν τῶν λέξεων.

Ἡ καρδιά ἔχει ἀνάγκην νὰ κατασκαφῇ ὡς ἡ γῆ, ὅπως δεχθῇ τὸν σπέρρον καὶ παράξῃ τὸν καρπὸν.

ALPHONSE KARR.

Καθὼς τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἀγαθὸν βῆμα εἶναι νὰ μὴ πράττωμεν τὸ κακὸν, τοιοῦτοτρόπως τὸ πρῶτον πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν βῆμα εἶναι νὰ μὴ πάσχωμεν.

H ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ.

«... E sol quand' io sia spento,
L' ora per me del riposar fia giunta»
(Βικ. Φιλικιάς).

Φεύγεις λοιπόν; ... ὑγείαινε! ... ὦ! προτιμῶ νὰ φύγῃς, Διότι οὕτω τὰς πληγὰς ἐμοῦ δὲν θέλει θίγῃς. . . . Τὰ φλογοφόρα βέλη του τὸ βλέμμα σου θὰ βίπτῃ Μακρὰν ἐμοῦ. . . καὶ ἕτερος τὴν κεφαλὴν ἄς κύπτῃ Ἰπὸ τὸ βάρος ἔρωτος τυραννικοῦ, φονεύς, Καὶ ἄλλος ἄς μαραίνεται, ἄς τίχκετ' ἄλλος νέος. . . . Τὸ μαγικὸν σου, φίλη μου, μειδιάμα ἄς καίει, Ἄς καίει ἄλλου τὴν ψυχὴν, καὶ ἄλλος ἄς παλαίει Μὲ ἔρωτα οὐράνιον, μ' ἀγνήν ζηλοτυπία, Μὲ θάνατον μὲ δάκρυα, μ' ἐλπίδας, μὲ πικρίαν! Φύγε μακρὰν! . . . σὲ λησμονῶ. . . τοὺς ὀφθαλμοῦς μου [κλείω]

Δὲν θὰ στενάξω ἄλλοτε, ποτὲ δὲν θὰ δακρῶ. . . Ἄλλὰ τί λέγ' ὁ δυστυχής; ... παραλαῶ. . . συγχώρει. . . . Τοὺς λόγους τοῦ ἀπέλιπιδος συγχώρει θεῖα κόρη! Καὶ τί σημαίνει φονικὸν ἐκ τῆς καρδίας βέλους Ἐξαγωγή; . . . μὴ ὁ ἴος δὲν μένει ἐπὶ τέλους; Καὶ τί ἂν ἔφυγες ἀγνή νεῦνις, μὴ ὁ ἔρωσ Τὴν πῆσιν φέρει μετὰ σοῦ μακρὰν, εἰς ἄλλο μέρος, Καὶ μήπως δύναμαι ποτὲ ἐγὼ νὰ λησμονήσω Τὸν Ἄγγελον τοῦ βίου μου, τοὺς ὀφθαλμοῦς πρὶν [κλείω];

ὦ! ὄχι, ὄχι, σ' ἀγαπῶ, καὶ μέχρι τοῦ θανάτου Θὰ σ' ἀγαπῶ μετ' ἔρωτος θερμοῦ καὶ ἀγνοτάτου! Καὶ τὴν πνοὴν δὲν ἀγαπᾷ ὁ φθισικός ὁμοίως; Πνοὴν θανάτου ὄξουσαν; . . . εἶναι γλυκὺς ὁ βίος! Φεῦ! ἄλλοι τὴν νεότητα ἐγεύθησαν ἀνέτως, Καὶ εἶδον ἐν τρισόλιθον νεανικὸν κἄν ἔτος, Ἐγὼ δὲ μόνον συμφορὰς καὶ δάκρυα ἐγεύθη. . .

Φεῦ! ἠτοκτόνησα ἐγὼ καὶ μόνος ἐδεσμεύθην!
 Κ' ἐπιποθῶ ἀνάπαυσιν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ!
 Ἐμὴ τάχα νῦν τὸν θάνατον δὲν ἔχω ἐν τῷ βίῳ;
 Ἡ φύσις πᾶσα δι' ἐμὲ κατέστη ἀπαισία,
 Καὶ ἐπιπλεῖ πανταχοῦ φρικτὴ ἀπελπισία!
 Τὰ δένδρα, φεῦ! μοὶ φαίνονται νεκρῶσιμοι ἴτεσι,
 Καὶ εἰς τὸν νοῦν μου εἰσχωροῦν αὐτόχειρος ἰδέαι!
 Καὶ μόλις ἴδω νομφικὰ ἱμάτια, νομίζω
 Σάβανα ὅτι προσφίλους βλέπω κ' ἐθύς δακρύζω!
 Ἄν ἴδω κλίνην νομφικὴν, φέρετρον, οἶμοι! βλέπω,
 Καὶ ἀλλασθὲν τὸ κάθυτρον, θολὸν μου βλέμμα τρίπω...
 Ὡ! εἶναι κόλασις αὐτῇ, φρικτῶδες ἀγωνία,
 Κι' ὁ θάνατος εὐτύχημα, ἀνάπαυσις γλυκεῖα!
 Ὡ! διατὶ ὁ δειλαῖος ἐγὼ νὰ σ' ἀγαπήσω;
 Ἐ τὴν θελκτικὴν πατρίδα σου δὲν ἔπρεπε ν' ἀφήσω,
 Μόλις ἤσθην ἀσθημα γλυκὸ ἐν τῇ καρδίᾳ,
 Μόλις ἐνόησα καλῶς τί εἶν' εὐδισθησις;
 Ἄλλ' ὄχι δὲν ἦσο γυνή, ἦσο Σαρῆν... ματαίως
 Ἐγὼ θὰ σὲ ἀπέφευγα, θὰ μ' ἤλκυες ἠδέως
 Εἶχες τοσοῦτον θελκτικόν, γλυκὸ, ὑγρὸν τὸ βλέμμα,
 Ὅπερ ὡς βέλος φλογερὸν μ' ἐνέπηξας ἡρέμα,
 Τοσοῦτον ἦν ἐπιχαρὶ, θεσπέσιον, ὥρατον,
 Τὸ θετόν σου μειδιᾶμα, ἀρώματ' ἀποπνέον,
 Ὅστε ψυχὴν ἀμάλλακτον, καρδίαν παγωμένην,
 Ταχέως θὰ τὴν ἔβλεπες πολὺ συντετριμμένην...
 Δὲν ἠδυναίμην ν' ἀντιστῶ εἰς τὰ τοσαῦτα κάλλη,
 Καὶ μὲ ἐδέχθῃ ἡ φρικτὴ τῆς συμφορᾶς ἀγκάλῃ!
 Δὲν μ' ἀγατᾶς... τετέλειται! δὲν μ' ἀγαπᾶς, φεῦ!
 [πλέον!]

Τί λοιπὸν ἔχει ἡ ζωὴ εὐχάριστον, ὥρατον;
 Ὡ! εἶναι προτιμώτερος ὁ θάνατος, τὸ χῶμα...
 Μόνον ἐκεῖ τοῦ ἔρωτος δὲν εἰσχωρεῖ τὸ ὄμμα!

(1869)

ΑΒΕΛ.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΙ ΡΕΜΒΑΣΜΟΙ.

Δὲν κλαίω μέγαν ἤρωα τρισευκαλοῦς ἀγῆνος,
 Τὸ ἔθνος ἀπαλλάξαντα ἀπὸ ζυγῶν δουλείας.
 Ὁ ἦρωας μου εἶν' ἀτυχῆς, ῥεμβῶδες νεανίας...
 Αὐτὴν θρηνηεῖ τοῦ στήθους μου ὁ πεπνιγμένος γόνος.
 Ἐπὶ μικρὸν, ὦ φίλοι μου, συγκλαύσατε μαζὴ μου...
 Ὅσακις τὸν ἐνθυμηθῶ σπαράσσει ἡ ψυχὴ μου!

Εἰς δάκρυα ἐπέπρωτο ν' ἀποσβεσθ' ἡ ζωὴ του,
 Ἡμέραν δὲν ἐγνώρισεν ὁ τάλας εὐτυχίας.
 Καὶ ὅμως ἦτο ἀγαθὴ, μεγάλη ἡ ψυχὴ του.
 Ποσάκις συνεθρήνησεν εἰς φίλου δυστυχίας!

Φεῦ! εἶνε, εἶνε ἀκαμπτος ἡμῶν ἡ εἰμαρμένη,
 Καὶ εἰς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς τ' ἄνθη τῆς γῆς μαραίνει.

Μικρὸς, μικρὸς ἐθρήνησεν εἰς τοῦ πατρὸς τὸ μνημα...
 Πενταετῆς τὸν ἔχασεν ὁ τάλας νεανίας.
 Ἡυξήθη ξένος πατρικῆς ὁ ἄμοιρος θεοπέιας,
 Πολὺ προῦρως ἔγεινε τύχης ἀγρίας θύμα!
 Κι' ὅμως ἦτο ἀγαθὴ, μεγάλη ἡ ψυχὴ του,
 Ἄν καὶ βραχεῖα ἐπὶ γῆς ὑπῆρξεν ἡ ζωὴ του.

Ποσάκις ἐλεῆμονα εἶδον νὰ τείνῃ χεῖρα,
 Τὸν τελευταῖον ὀβολὸν νὰ δίδῃ ἐν γαλήνῃ.
 Ἄγρία ἦτο, ἀκαμπτος, ἀνιλεῖς ἡ μοῖρα.
 Ἐκεῖνος τώρα, φίλοι μου, κοιμᾶται ἐν εἰρήνῃ!
 Καὶ μάτην, μάτην ἀντηχεῖ τῆς λύρας μου ὁ στόνος.
 Οἶμοι! τὸ σκότος τῆς νυκτὸς μάρτυς του εἶνε μόνος.

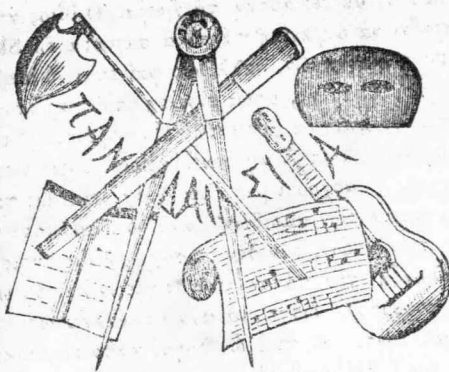
Ἐφαίδρυνε τὸν βίον του ὁ ἔρωας τῆς Λυδίας!
 Ἦτο ξανθὴ, περιπαθὴς ἡ παιδικὴ του εἰλη.
 Ἄλλὰ τὸν ἐλησημόνησε μετὰ ἀναληθίας...
 Ψευδεῖς ἦσαν οἱ ἔρωας τῆς, ἦσαν ψευθεῖ τὰ χεῖλη.
 Μῦθος καὶ μόνον σήμερον ὁ ἔρωας, φίλοι, εἶνε.
 Δὲν ἀγαπᾶσαι... ψεύδονται, ἐπιροκοῦν αἱ Φρῦναι!

Εἰκόνας ἦσαν τῆς ψυχῆς πισταὶ τὰ ἄσματά του...
 Βαρυθυμία ἐν αὐτοῖς ἀπέπνευε βαθεῖα.
 Εἰρήνευσεν ὁ δυστυχῆς εἰς ταῦτα τὰ δεινά του,
 Πλὴν δὲν ἐμεμφιμοίρησεν ἡ Μοῦσα ἡ γλυκεῖα.
 Ἐπόμενον, ὑπέμενε· καὶ εἰς τὸν θάνατόν του
 Ἦτο φαιδρὸν ὑπὲρ ποτε τὸ κρῖνον μέτωπόν του.

Δεκαοκτὲς ἄγγελος ἐκεῖνος ἐμαράνηθι!
 Καὶ ὅμως ἐπεπόθησε τοῦ τάφου τὴν γαλήνῃν.
 Οὐδέποτε ἀπέδρεψε φαιδρὸς τοῦ βίου τ' ἄνθη...
 Ἐνεθυμῆτο κάποτε τὴν ἄπιστον ἐκείνην!
 Ἐ τὴν συγχωρῶ· ἀνέκραξε πρὶν ἀποθάνῃ ἔτι,
 Ἐ τὴν βεῦσσει γαλήνια τὰ ἰδικά της ἔτι!

Ἐπάνω εἰς τὸ μνημᾶ του ἡ μήτηρ του τὸν κλαίει.
 Ἐκεῖνον εἶχεν ἡ πτωχὴ τὸ μόνον στήριγμα τῆς.
 Καὶ μετὰ τὴν αὔραν τῆς νυκτὸς, ἦτις ἐπάνω πνέει,
 Οἱ στεναγμοὶ τῆς μίγνυνται, τὰ μαῦρα δάκρυά της.
 Ἄλλ' ὄχι, ὄχι, φίλοι μου! τὸν κλαίει κ' ἡ ψυχὴ μου,
 Διότι μετὰ τὸν βίον του ὅμοια ἡ ζωὴ μου!
 (Ἰανουάριος 1872).

ΕΥΓΕΝΕΙΟΣ Γ. ΣΑΛΟΚΡΕΤΑΣ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ.

Ἐπάρχουσι σήμερον ἐν Ἀγγλίᾳ 3,800 τηλεγραφικὰ γραφεῖα, ὧν 1,800 εἰσὶν ἰδρυμένα ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν καὶ 2,000 εἰσὶν ἀνεξάρτητα. Αἱ δύο αὗται κατηγορίαι τῶν τηλεγραφικῶν σχηματίζουσι δύο κλάδους διοικήσεως ἐντελῶς διακεκριμένους.

Τὰ πρῶτα ὑπηρετοῦνται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἑταιριῶν τῶν σιδηροδρομῶν, τὰ ἰδιαίτερα ὑπὸ ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἅπαντα διὰ λογαριασμὸν τοῦ κράτους καὶ ἐξαρτώμενα ὑπὸ μιᾶς μόνης διευθύνσεως.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1871 ἡ διοίκησις ἠριθμοῦ 4,943 ὑπαλλήλων, ὧν 3,378 ἄνδρες καὶ 1,535 γυναῖκες, μὴ λογιζομένων τῶν εἰς τὰς οἰκίας κομιστῶν τῶν τηλεγραφημάτων.

Ἡ παρούσα τάσις τῆς ἀγγλικῆς διοικήσεως εἶναι νὰ προτιμηθῶσιν αἱ γυναῖκες εἰς τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐκθεσίς τις πολὺ μεμελετημένη καὶ ἡ τὰ συμπεράσματα ἐγένοντο δεκτὰ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου, ὑπεδείκνυε πολυαριθμὸς καὶ ἐξαίρετος λόγος ὑπὲρ τῆς προτιμήσεως αὐτῆς.

Ἰδοὺ ἀκόμη στατιστικαὶ τινες πληροφορίες ἐπὶ τῆς τηλεγραφικῆς ἐν Ἀγγλίᾳ, μετὰ τὴν πρόσφατον συγχώνευσιν τῶν τηλεγραφικῶν καὶ ταχυδρομικῶν εἰς μίαν μόνην διοίκησιν.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα τῆς συγχωνεύσεως αὐτῆς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποσταλέντων τηλεγραφημάτων δὲν ἦτο ἢ 128 872. Κατὰ μέσον ὄρον ἀνῆλθεν οὗτος καθ' ἐβδομάδα, διαρκούσης τῆς τελευταίας τριμηνίας τοῦ 1870, εἰς 203, 572. Ὑπερέβη τὰς 209,000 κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ 1871. Εἶναι λοιπὸν αὐξήσις 59 καὶ 62 τοῖς 100. Ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος αὐτοῦ

91 τοῖς 100 προέρχονται ἐκ τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων καὶ 9 τοῖς 100 ἐκ τῶν εἰδικῶν γραφείων τῶν ἰδρυμένων ἐν τοῖς σιδηροδρομικοῖς σταθμοῖς.

Κατὰ τὰς στιγμὰς τῶν κρίσεων εἰς γραφεῖα τινὰ καταβάλλονται ὑπεράνθρωποι δυνάμεις. Οὕτω κατὰ τὴν διακήρυξιν τοῦ γαλλο γερμανικοῦ πολέμου, τὸ κεντρικὸν γραφεῖον τοῦ Λονδίνου ἐξαπέστειλε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 18 Ἰουλίου 1870, 20,592 τηλεγραφήματα.

Πρὸ τῆς ταχυδρομειο-τηλεγραφικῆς συγχωνεύσεως, αἱ μεγάλαὶ ἐφημερίδες τοῦ Λονδίνου ἐνοικιάζον διὰ τὰς νύκτας τὰ σύρματα γραμμῶν τινῶν πρὸς 20—25.000 φράγκα κατ' ἔτος. Σήμερον τὸ ταχυδρομειὸν ἀποδίδει αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν διὰ τῆς ὁμοιομορφου τιμῆς τῶν 12,500 φράγκων κατ' ἔτος. Τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς συνδρομῆς εἶναι πολὺ διαδεδομένον ἐν Ἀγγλίᾳ ἐν τῷ πολιτικῷ τύπῳ.

Ἐν συνόλῳ ἡ συγχώνευσιν τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τῶν τηλεγραφικῶν ἀπέφεραν ἐν Ἀγγλίᾳ ὄλους τοὺς προσδοκωμένους καρπούς· οἰκονομία, βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἀπλοποίησιν τῆς ἀποστολῆς, καὶ αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τηλεγραφημάτων.

Περιεργόταται στατιστικαὶ πληροφορίαι.

Ἐδημοσιεύθη ἀρτίως ἐν τῇ ἐφημερίδι τῶν Ἰνδιῶν περιεργωτάτη ἐκθεσις περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ἀποβιώσεων ἐκ προσβολῶν ἀγρίων θηρίων. Δὲν πρόκειται πλέον περὶ μεμονωμένων τινῶν συμβάντων διαφορᾶς κινήτων τινῶν ὑπὸ ἀγρίων θηρίων ἐν ταῖς λόγχμας, ἀλλὰ περὶ στατιστικῶν πληροφοριῶν βεβαιουσῶν ὅτι ὁ μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ ἀγρίων θηρίων πόλεμος, ἐν μεγάλῃ ἐκτάσει, ἀποβαίνει λίαν δεινὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ὅτι ἀνθρωποφάγος τις τίγρις ἐμπνέει τοιοῦτον τρόμον ἐν τινὶ διαμερίσματι, ὥστε ἀλόκληρα χωρία ἐρημώθησαν, δημόσιαι ὁδοὶ καὶ δίοδοι κατέστησαν κατὰ γράμμα ἀπρόσιτοι εἰς ἀνθρώπινα ὄντα ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, καὶ χιλιάδες στρεμμάτων, ἄλλοτε καλλιεργημένων γαιῶν, ἐντελῶς ἐγκατελείφθησαν καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἀγρίαν βλάστησιν, ὅπως παρέχει αὐτῇ ἀσφαλῆ κρησφύγετα εἰς τὰ ἐπιβλαβῆ ταῦτα θηρία. Ἡ Κυβέρνησις διάφορα τῶν λόγῳ δὲν ὠλιγόησεν. Ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα πρὸς μετρίασιν τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ, σχετικῶς, μετὰ μικρᾶς ἐπιτυχίας, ὡς δεκνύουσιν οἱ ἀμέσως ἐπόμενοι ἀριθμοί. Τὸ σύνολον τῶν ἐκ

προσβολῶν ἀγρίων θηρίων ἀποβιώσεων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Μαδράς, Βομβάης, Βεγγάλης, ταῖς βορειοδυτικαῖς ἐπαρχίαις Πουγάμ, Οὔδ, ἐν ταῖς κεντρικαῖς ἐπαρχίαις Κούργ, Ὑδραβάδ καὶ Βρεττανικῇ Βουρμᾶ ἐπὶ τρία ἔτη, ἀναβαίνει εἰς 12,554. Αἱ ἐκ δηγμάτων ὄφρων ἀποβιώσεις ἐν τῇ αὐτῇ περιφερίᾳ εἰς 25,664 εἰς τρόπον ὥστε τὸ ὅλον τῶν ἐκ τῶν δύο τούτων αἰτιῶν ἀποβιώσεων, ἀναβαίνει εἰς 38,218.

Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχουσι κυνηγοὶ, ἱκανοὶ κυνηγοὶ ἐν Ἰνδίαῖς; Ὁ στρατὸς τῶν Shikarees εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἐντελῶς ἀνεπαρκής εἰς τὸ νὰ παλαίη κατὰ τῶν ἀνταγωνιστῶν τούτων. Ἡ κυβερνήσις δίδει μεγάλας ἀμοιβὰς πρὸς καταστροφὴν τῶν φοβερῶν τούτων θηρίων, ἀλλ' οἱ ἐγγῶριοι δὲν εἶναι τόσῳ γενναῖοι, ὥστε νὰ παλαίσωσιν ἀποφασιστικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν τετραπόδων ἐχθρῶν των. Τοιαύτη ἡ δειλία τῶν ἐγγῶριων, ὥστε συχνότατα ἀγγέλλεται ὅτι τίγρις τις εἰσέρχεται ἐν τινι χωρίῳ καὶ ἀποκομίζει τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον τοὺς κατοίκους. Τῷ 1868 ὁ λοχαγὸς Ῥοβέρτος προσέτεινε σχεδὸν ἐξολοθρεύσεως τῶν θηρίων, ἀλλ' ἀπέτυχε διότι τὰ μὲν ἄγρια θηρία ἀπέφευγον τὴν παγίδα,

ἐνέπιπτον δὲ εἰς αὐτὴν τὰ ἡμερα. Ὁ ἴδιος ἀπεπειράθη νὰ ὀργανίσῃ τακτικὰ σώματα ἐκ Shikarees ἢ κυνηγῶν, ἀλλ' ὡς φαίνεται ὁ μισθὸς δὲν ἦτο ἐπαρκής, ὅπως ἐλκίσῃ τοὺς ἀρίστους, ὥστε τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἐξολοθρεύσεως τῶν τε ὄφρων καὶ τῶν ἀγρίων θηρίων μὲν εἰσέτι ἄλυτον. Ὑπάρχουσι μεγάλαι δυσχερεῖαι ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἀμοιβῶν· ἀλλ' ὅπως δὴποτε θὰ ἦναι παράδοξον, ἐάν δὲν ἐπιτύχῃ ἡ διοίκησις ν' ἀπαλλάξῃ τὸν τόπον τῶν τίγρεων καὶ ὄφρων, καὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ ἐπαναληφθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι αἱ περὶ ὧν λόγος καταπληκτικαὶ διηγήσεις καὶ ἀριθμοί.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.

Ἐν ταῖς τελευταῖαις δυοῖς συνεδριάσεσι τοῦ Πακαδημαίου τῆς Γαλλίας (ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν) ὁ Κ. Ραγκαβῆς ἀνέγνω ἐκτενῆ ἱστορικὴν πραγματείαν περὶ τοῦ Λαυρίου. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ὁ κ. Eugène Revillout ἀνέγνω ἀνεκδοτὰ τινὰ τεμάχια τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, ὑπ' αὐτοῦ ἀναλυθέντα ἐν Τουρίνω.

Λύσεις τοῦ ἐν τῷ ΙΖ' φυλλαδίῳ αἰτιγματος.

Ῥέα, ἔαρ.

φίηυ

ρ

Τῷ πρώτῳ λύσοντι τὸν ἀνωτέρω γρίφον, δωρηθήσεται τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Ἰλισσοῦ τοῦ 1872.